

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

แนวทางพัฒนาชุมชนมอญบางกระบือ

DEVELOPEMENT PLAN A COMMUNITY OF MONBANGKADI

T104484

นายเอกชัย รุติพิทักษ์ธรรม

ร.พ.
ว 873 น
2550

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....**104484**
วัน,เดือน,ปี.....- 3 พ.ย. 2552

12152399

ปริญญาานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2550

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาานิพนธ์ : แนวทางพัฒนาชุมชนมอญบางกระดี่
DEVELOPEMENT PLAN A COMMUNITY OF
MONBANGKADI

นักศึกษา : นายเอกชัย จิตพิทักษ์ธรรม รหัส 49035087

อาจารย์ที่ปรึกษา : นายทศพร ไสดาบวรล

คณะ : ศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม

ภาควิชา : ศึกษาศาสตร์สถาปัตยกรรม

สาขาวิชา : สถาปัตยกรรม

.....

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ คณะกรรมการตรวจปริญญาานิพนธ์ได้ตรวจพิจารณาและเห็นชอบแล้วจึงอนุมัติให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2550

.....คนบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(รศ.พีระวุฒิ สุวรรณจันทร์)

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ทศพร ไสดาบวรล)

.....กรรมการ
(ดร.คัมพงค์ หนูบรรจง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

.....กรรมการ
(รศ.สมพล ดำรงเสถียร)

.....กรรมการ
(รศ.สุรศักดิ์ กังขาว)

.....กรรมการ
(ผศ.เบญจวรรณ อุบลศรี)

.....กรรมการ
(ผศ.พัสดราภรณ์ ทิพย์โสธร)

.....กรรมการ
(อาจารย์ สมสิทธิ์ หวังเจริญ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ สันติ กวินวงศ์ไพบูลย์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ชูเกียรติ แซ่ตั้ง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

.....กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์ อัครพงศ์ อนุพันธ์พงศ์)

.....กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(อาจารย์ ณรัชย์ จันเสน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาบัตร	: แนวทางพัฒนาชุมชนมอญบางกระดี่ DEVELOPEMENT PLAN A COMMUNITY OF MONBANGKADI
นักศึกษา	: นายเอกชัย จิตพิทักษ์ธรรม รหัส 49035087
อาจารย์ที่ปรึกษา	: นายทศพร โสदानรรลุ
คณะ	: ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ภาควิชา	: ครุศาสตร์สถาปัตยกรรม
สาขาวิชา	: สถาปัตยกรรม

บทคัดย่อ

โครงการแนวทางการพัฒนาชุมชนมอญบางกระดี่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จัดตั้งเพื่อตอบสนองนโยบายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ว่าด้วยผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินพร้อมด้วยข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ ซึ่งระบุประเภทของกิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้ในบริเวณนั้นๆ เพื่อเป็นกรอบและแนวทางให้เกิดการพัฒนาผัง การใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละประเภทจะมีกิจกรรมที่ห้ามดำเนินการ กิจกรรมที่ต้องการให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ และกิจกรรมที่สามารถดำเนินการพัฒนาได้โดยมีเงื่อนไขด้านที่ตั้ง ขนาดของอาคาร และจำนวนพื้นที่ซึ่งมีการจำกัดโดยมีการพิจารณาเป็นอัตราส่วนร้อยละของพื้นที่บริเวณพื้นบริเวณที่นั้นๆ การจัดทำผังการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณมอญบางกระดี่ การตั้งถิ่นฐานของชาวมอญบ้านบางกระดี่ แขวงสามเฒ่า เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานครนั้น มาจากชุมชนที่เป็นชุมชนมอญอยู่แล้ว ในส่วนอื่นๆของเมืองไทย เป็นการอพยพเพื่อหาหลักแหล่งทำมาหากินแห่งใหม่ เนื่องจากถิ่นเดิมแออัด ขาดแคลนพื้นที่ทำกินและแสวงหาแหล่งทรัพยากรใหม่ๆ สันนิษฐานได้ว่า ชาวมอญ ที่บ้านบางกระดี่ส่วนใหญ่ แพร่กระจายมาจากชุมชนมอญ ในจังหวัดสมุทรสาคร หลักฐานที่สามารถอธิบายความเป็นมา และความเก่าแก่ของชุมชนมอญบางกระดี่ได้คือ สถาปัตยกรรมและสิ่งก่อสร้างภายในวัดบางกระดี่ ได้แก่ เจดีย์พระพุทธรูป และความเชื่อมโยงทางด้านสังคม และวัฒนธรรมประเพณีและชุมชนวัดบางกระดี่ อายุราว 154 ปี หรือสมัยรัชกาลที่ 4อดีตชุมชนมอญบางกระดี่ อาศัยคลองสนามไชย (คลองบางกระดี่) เป็นเส้นทางสัญจรหลัก ประกอบอาชีพเดิม อย่างที่เคยมีอยู่ที่มหาชัย และได้ทำการค้าขาย คือเย็บจาก ตัดผืน เเผ่ถ่าน ชุมชนมอญส่วนใหญ่ในเมืองไทย โดยชุมชนมอญบางกระดี่ตั้งบ้านเรือนอยู่สองฟาก คลองสนามไชย หรือ ที่ชาวบ้านเรียกว่าคลองบางกระดี่ หมู่ที่ 2,8,9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

กระผม นาย เอกชัย รุติพิทักษ์ธรรม ขอขอบคุณ พี่สมพงษ์ ที่ให้ข้อมูลทางด้านผังเมืองและโครงการที่เกี่ยวข้องของขอบคุณพี่โอและชาวมอญบางกระดี่ที่ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือทางด้านข้อมูล วัฒนธรรมประเพณีและแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนขอบคุณพี่ปัญญาที่เขตบางขุนเทียนที่ให้ แนวความคิดทางด้านการพัฒนาชุมชนและข้อมูลการพัฒนาของชุมชนและขอบคุณพ่อแม่พี่น้อง เพื่อนที่ช่วยแนะนำการหาข้อมูลและคนรู้จักคอยเคียงข้างตลอดมาและสุดท้ายนี้ขอบคุณ อาจารย์ ทศพร โสดาบรรลุ ที่คอยรวบรวมข้อมูลให้และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบังที่ทำให้มีวันนี้

ด้วยความนับถืออย่างยิ่ง

(นาย เอกชัย รุติพิทักษ์ธรรม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 เหตุผลในการเสนอปริญญาานิพนธ์	2
1.3 ความเป็นมาของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา	3
1.4 วัตถุประสงค์ของการนำเสนอปริญญาานิพนธ์	3
1.5 ขอบเขตการศึกษาปริญญาานิพนธ์	3
1.6 วิธีดำเนินการปริญญาานิพนธ์	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.8 อภิธานศัพท์	5
บทที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา	6
2.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันในประเทศ	7
2.2 การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับภาค	8
2.3 การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับจังหวัด	9
บทที่ 3 การศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชนเมืองและพื้นที่ศึกษา	11
3.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันในชุมชนเมือง	11
3.2 การศึกษาสภาพปัจจุบันของพื้นที่การศึกษา	15
บทที่ 4 การวิเคราะห์สภาพทั่วไปและบทบาทของพื้นที่ศึกษา	21
4.1 การวิเคราะห์แผนพัฒนาและโครงการที่เกี่ยวข้อง	21
4.2 การวิเคราะห์แนวโน้มการขยายตัวของชุมชน	27
4.3 การวิเคราะห์การได้เปรียบและศักยภาพในการพัฒนาของพื้นที่ศึกษา	30
4.4 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนาในพื้นที่ศึกษา	34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญต่อ

	หน้า
4.5 การวิเคราะห์จินตภาพของพื้นที่ชุมชนและพื้นที่ศึกษา	37
4.6 การวิเคราะห์เพื่อหาศักยภาพในการพัฒนา	38
4.7 การวิเคราะห์บทบาทของพื้นที่ศึกษาในอนาคต	41
บทที่ 5 การกำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนา	42
5.1 การกำหนดนโยบายของการวางแผนพัฒนา	42
5.2 การคาดการณ์จำนวนผู้ใช้พื้นที่ศึกษาในอนาคต	44
5.3 การวิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมของประชากรที่เข้ามาในการศึกษา	46
5.4 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพในอนาคต	47
บทที่ 6 การเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุมชน	48
6.1 แนวทางการวางแผนพัฒนาพื้นที่การศึกษา	48
6.2 แนวทางในการพัฒนาด้านกายภาพ	48
6.3 รูปภาพรวมการออกแบบ	50
6.4 แนวทางการดำเนินงานให้เป็นที่ไปตามแผนและผัง	51
บทที่ 7 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	69
7.1 สาระสำคัญของการศึกษา	69
7.2 ข้อเสนอแนะ	69
หนังสืออ้างอิง	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ตารางงบประมาณชุมชนมอญวัดบางกระดี่	23
ตารางที่ 4.2 อัตรากาารเพิ่มประชากรจำแนกตามรายแขวงกรุงเทพฯ ตามการศึกษา โครงการวางและจัดผังเมืองรวมกรุงเทพฯ	25
ตารางที่ 4.3 อัตรากาารเพิ่มประชากรรายแขวงในเขตบางขุนเทียน พ.ศ.2549-2566	25
ตารางที่ 4.3 การคาดการณ์จำนวนประชากรรายหมู่เขตบางขุนเทียน	25
ตารางที่ 4.4 การคาดการณ์จำนวนประชากรรายหมู่เขตบางขุนเทียน หน่วย:คน	26
ตารางที่ 4.5 การคาดการณ์จำนวนประชากรชุมชนมอญบางกระดี่รายหมู่2,8,9หน่วย:คน	26
ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ข้อมูลชุมชน	35
ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนวิถีชีวิต	35
ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนประเพณีและวัฒนธรรม	36
ตารางที่ 5.1 อัตรากาารเพิ่มประชากรจำแนกตามรายแขวงกรุงเทพฯ ตาม การศึกษา โครงการวางและจัดผังเมืองรวมกรุงเทพฯ (ปรับปรุงครั้งที่ 2)	44
ตารางที่ 5.2 อัตรากาารเพิ่มประชากรรายแขวงในเขตบางขุนเทียนและเขตทุ่งครุ พ.ศ.2541-2546	45
ตารางที่ 5.3 การคาดการณ์จำนวนประชากรรายหมู่เขตบางขุนเทียนและทุ่งครุ หน่วย:คน	45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

	หน้า	
ภาพที่ 2.1	การศึกษาสภาพปัจจุบันในประเทศ	6
ภาพที่ 2.2	การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับจังหวัด	6
ภาพที่ 2.3	การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับจังหวัดกรุงเทพฯหรือบางกอก	8
ภาพที่ 3.1	การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับชุมชนบางขุนเทียน	9
ภาพที่ 3.2	การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับชุมชน	12
ภาพที่ 3.3	ทิศทางของผังชุมชน	13
ภาพที่ 3.4	ด้านกายภาพ	14
ภาพที่ 3.5	สภาพทางอากาศ	14
ภาพที่ 3.6	สภาพป่าไม้	15
ภาพที่ 3.7	ด้านสังคมและวัฒนธรรม	15
ภาพที่ 3.8	ด้านเศรษฐกิจ	15
ภาพที่ 3.9	รูปในตัวของชุมชนมอญบางกระดี่ ด้านทิศใต้	16
ภาพที่ 3.10	รูปในตัวของชุมชนมอญบางกระดี่ ด้านทิศเหนือ	16
ภาพที่ 3.11	รูปในตัวของชุมชนมอญบางกระดี่ ด้านทิศตะวันตก	16
ภาพที่ 3.12	รูปในตัวของชุมชนมอญบางกระดี่ ด้านทิศตะวันออก	16
ภาพที่ 3.13	แผนที่ชุมชนมอญบางกระดี่	17
ภาพที่ 4.1	รูปภาพเส้นทางการจราจร	20
ภาพที่ 4.2	แผนที่กิจกรรมในชุมชน	22
ภาพที่ 4.2	แผนที่กิจกรรมในชุมชน	22
ภาพที่ 4.3	ภาพลักษณะบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของชาวมอญบางกระดี่	27
ภาพที่ 4.4	ภาพลักษณะบ้านที่มีบันไดนอกตัวบ้าน	28
ภาพที่ 4.5	ภาพเสาผี	28
ภาพที่ 4.6	ภาพบ้านแบบใต้ถุนโล่ง	29
ภาพที่ 4.7	ภาพโครงสร้างของเสาบ้านซึ่งมีเสาดตัวผู้,เสาดตัวเมียและเสापระ	37
ภาพที่ 6.1	แปลนห้องสมุดชั้นที่1	50
ภาพที่ 6.2	แปลนห้องสมุดชั้นที่2	51

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ(ต่อ)

หน้า

ภาพที่ 6.30	มุมมองภายในศูนย์หัตถกรรม	67
ภาพที่ 6.31	มุมมองภายในห้องสมุด	69

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ(ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 6.3 รูปด้านที่ 1	52
ภาพที่ 6.4 รูปด้านที่ 2	52
ภาพที่ 6.5 รูปด้านที่ 3	53
ภาพที่ 6.6 รูปด้านที่ 4	53
ภาพที่ 6.7 รูปตัดศูนย์หักกรรม A-A	54
ภาพที่ 6.8 รูปตัดศูนย์หักกรรม B-B	54
ภาพที่ 6.9 แพลนห้องสมุดชั้นที่1	55
ภาพที่ 6.10 แพลนห้องสมุดชั้นที่2	56
ภาพที่ 6.11 แพลนห้องสมุดชั้นที่3	57
ภาพที่ 6.12 แพลนชั้นदानฟ้า	58
ภาพที่ 6.13 รูปด้านที่ 1	59
ภาพที่ 6.14 รูปด้านที่ 2	60
ภาพที่ 6.15 รูปตัดห้องสมุด A-A	61
ภาพที่ 6.16 รูปตัดห้องสมุด B-B	61
ภาพที่ 6.17 มุมมองชุมชน	62
ภาพที่ 6.20 รูปแบบโมเดล	62
ภาพที่ 6.21 มุมมองที่ 1 ของโมเดล	63
ภาพที่ 6.22 มุมมองที่ 2 ของโมเดล	63
ภาพที่ 6.23 มุมมองที่ 3 ของโมเดล	64
ภาพที่ 6.24 มุมมองที่ 4 ของโมเดล	64
ภาพที่ 6.25 ปรับภูมิทัศน์ริมคลอง	65
ภาพที่ 6.26 มุมมองในตัวพิพิธภัณฑ์	65
ภาพที่ 6.27 ลานออกกำลังกาย	66
ภาพที่ 6.28 มุมมองห้องสมุด	66
ภาพที่ 6.29 มุมมองศูนย์หักกรรม	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

โครงการ แนวทางพัฒนาชุมชนมอญบางกระดี่ ซึ่งตั้งอยู่ใน ชุมชนมอญบางกระดี่ หมู่ที่ 2,8,9 ต.แสมดำ แขวงบางกระดี่ ถ.พระรามที่ 2 อ. บางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ กระทรวงวัฒนธรรมได้เล็งเห็นความสำคัญของชุมชนมอญบางกระดี่ จึงมีนโยบายที่ทำแผนพัฒนาชุมชนมอญบางกระดี่

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

มอญบางกระดี่ การตั้งถิ่นฐานของชาวมอญบ้านบางกระดี่ แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานครนั้น มาจากชุมชนที่เป็นชุมชนมอญอยู่แล้ว ในส่วนอื่นๆของเมืองไทย เป็นการอพยพเพื่อหาหลักแหล่งทำมาหากินแห่งใหม่ เนื่องจากถิ่นเดิมแออัด ขาดแคลนพื้นที่ทำกินและแสวงหาแหล่งทรัพยากรใหม่ๆ สันนิษฐานได้ว่า ชาวมอญ ที่บ้านบางกระดี่ส่วนใหญ่ แพร่กระจายมาจากชุมชนมอญ ในจังหวัดสมุทรสาคร หลักฐานที่สามารถอธิบายความเป็นมา และความเก่าแก่ของชุมชนมอญบางกระดี่ได้คือ สถาปัตยกรรมและสิ่งก่อสร้างภายในวัดบางกระดี่ ได้แก่ เจดีย์ พระพุทธรูป และความเชื่อมโยงทางด้านสังคม และวัฒนธรรมประเพณีและขนานวัดบางกระดี่ อายุราว 154 ปี หรือสมัยรัชกาลที่ 4

อดีตชุมชนมอญบางกระดี่ อาศัยคลองสนามไชย (คลองบางกระดี่) เป็นเส้นทางสัญจรหลัก ประกอบอาชีพเดิม อย่างที่เคยมีอยู่ที่มหาชัย และได้ทำการค้าขาย คือเย็บจาก ตัดผืน เเผ่า ถ่าน ชุมชนมอญส่วนใหญ่ในเมืองไทย โดยชุมชนมอญบางกระดี่ตั้งบ้านเรือนอยู่สองฟาก คลองสนามไชย หรือ ที่ชาวบ้านเรียกว่าคลองบางกระดี่ จัดแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็นหมู่ที่ 2 หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 9 แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ปัจจุบัน มีถนนซอยแยกจากถนนพระรามฯ 2 หรือถนนธนบุรีปากท่อ กิโลเมตรที่ 10 ระยะทาง 3 กิโลเมตร เข้าถึงหมู่บ้าน วัดเป็นศูนย์รวมจิตใจ

ปัจจุบันชุมชนขาดการพัฒนาชุมชนและประเพณีดั้งเดิม จึงทำให้เกิดความอ่อนแอ ทำให้สังคมของชุมชนมอญบางกระดี่ ถูกนักลงทุนเข้ามาทำลายชุมชนโดยการซื้อขายที่ดินภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรม และการใช้ชีวิตประจำวัน อนาคตหากไม่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องอาจทำให้วัฒนธรรม วัด บ้านเรือน ของชุมชนอาจเสื่อมโทรม และล้าหลังลงได้

การศึกษาเรื่องราวทางวัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งเรื่องราวต่างๆ ทางด้านของของตัวชุมชน ซึ่งนำมาวิเคราะห์และทำการวางผังเมืองจะจัดเก็บไว้ในพิพิธภัณฑ์ ซึ่งเป็นสถานที่คนในชุมชน มอญและผู้สนใจ ได้ศึกษาหาความรู้ได้ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ดังนั้นการวางผังเมืองและพิพิธภัณฑ์ ลานกิจกรรมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยกระตุ้นให้คนในชุมชนเห็นคุณค่าด้านวัฒนธรรม

1.2 เหตุผลในการนำเสนอปฏิญญานิพนธ์

1.2.1 ด้านนโยบาย

- เพื่อศึกษานโยบาย แผนพัฒนา แผนแม่บทของกระทรวงวัฒนธรรมในฉบับที่ 10 การเพื่อพัฒนาบริเวณพื้นที่ชุมชนมอญบางกระบือ รินแม่น้ำคลองสนามไชย

1.2.2 ด้านสังคม

- เพื่อศึกษาสภาพสังคม วัฒนธรรมและประเพณี ของนักเรียนนักศึกษาและประชาชนทั่วไปในด้านการประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปกรรม ในพื้นที่โครงการอันก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมของมวลมนุษยชาติ

1.2.3 ด้านเศรษฐกิจ

- เพื่อส่งเสริมการพัฒนาชุมชน ให้ทัดเทียมเท่ากับ ชุมชนข้างเคียงเพื่อให้เป็นประโยชน์แก่คนในชุมชนมากที่สุด

1.2.4 ด้านกายภาพ

- โครงการนี้ เป็นชุมชนมอญที่มีความเก่าแก่แห่ง หนึ่งอย่างเห็นได้ชัดเจนจึงมีความสำคัญต่อการศึกษาและวิเคราะห์เพื่อเป็นอย่างยิ่ง

1.3 ความเป็นมาของปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา

1.3.1 ความเป็นมาของปัญหา

1.3.1.1 ด้านนโยบาย

- ขาดการดำเนินการตามแผนพัฒนา ของกระทรวงวัฒนธรรม ว่าด้วย วัฒนธรรมและประเพณี ของชุมชนมอญบางกระบือ รินแม่น้ำคลองสนามไชย

1.3.1.2 ด้านสังคม

- ประชาชนในชุมชนขาดความตระหนัก ถึงความสำคัญศิลปวัฒนธรรม และประเพณี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ประชาชนในชุมชน ได้แก่ผู้สูงอายุและเด็กไม่มีความรู้เกี่ยวกับการสร้างอาชีพ และสร้างรายได้ประชาชนในชุมชนมีความเสี่ยงในเรื่องของยาเสพติด

1.3.1.3 ด้านเศรษฐกิจ

- ประชาชนในชุมชนมีรายได้ต่ำซึ่งไม่เพียงพอต่อ ความต้องการในการดำรงชีวิต

1.3.1.4 ด้านกายภาพ

- เส้นทางสัญจรในชุมชนมีความคับแคบ

- แม่น้ำลำคลองเน่าเสีย ไม่ได้รับการปรับปรุง และส่งกลิ่นเหม็น

- เกิดอุทกภัยน้ำท่วมขังในชุมชนบ่อยครั้งส่งผล ให้บ้านเรือนทรุดโทรมพิพิธภัณฑ

ทรุดโทรม

1.3.2 แนวทางแก้ปัญหา

1.3.2.1 ด้านนโยบาย

- เน้นการปฏิบัติตามนโยบาย ให้สัมฤทธิ์ผลของผังแม่บทของกระทรวงวัฒนธรรม และกรมผังเมืองฉบับที่ 10 ของโครงการเพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่ง ทางด้านวัฒนธรรมและแหล่งที่อยู่อาศัยริมคลองสนามไชย

1.3.2.2 ด้านสังคม

- ส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม อันดีงามให้กับคนในสังคมในชุมชน และคนต่างถิ่น และเพื่อสร้างความเข้าใจ และการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม

- ส่งเสริมอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้แก่เยาวชนและผู้สูงอายุ จัดฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมกีฬาให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป

1.3.2.3 ด้านเศรษฐกิจ

- ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มอาชีพอาชีพ ผลิตภัณฑ์แปรรูปต่างๆส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในชุมชน

1.3.2.4 ด้านกายภาพ

- ก่อสร้างปรับปรุงบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคม ให้ขยายกว้างขึ้นขุดลอกคู- คลองก่อสร้างคันกันน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมสร้างและซ่อมแซมปรับปรุงพิพิธภัณฑ

1.4 วัตถุประสงค์ของการทำปฏิญญานิพนธ์

- เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวทางแหล่งโบราณคดี และโบราณสถาน ในเขตชุมชนมอญบางกระดี่ เพื่อคงไว้เป็นทางหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และอารยธรรมของมนุษยชาติ
- เพื่อศึกษาวัฒนธรรมในท้องถิ่น ประเพณีศิลปะพื้นบ้าน วรรณกรรม และการละเล่น ซึ่งมีผลต่อรูปแบบชุมชนทั้งในอดีตและปัจจุบัน
- เพื่อศึกษาแนวทาง พัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภายในเขตพื้นที่ชุมชนมอญบางกระดี่ ให้เหมาะสมกับความเป็นมา ในอดีต และสอดคล้องกับด้านการออกแบบ ได้แก่ เส้นทางคมนาคม ลานกิจกรรม ป้ายโฆษณา ปรับปรุงพิพิธภัณฑ์ และสร้างคันกันน้ำ

1.5 ขอบเขตของการศึกษาปฏิญญานิพนธ์

1.5.1 ศึกษาแผนแม่บทโครงการของ กระทรวงวัฒนธรรมและกรมผังเมืองฉบับที่ 10 ศึกษาเปรียบเทียบโครงการในลักษณะเดียวกัน ศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ผังเมืองชุมชนมอญบาง-กระดี่ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี เพื่อนำไป สูการออกแบบการวางผังเมืองในชุมชนมอญบาง-กระดี่ และพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ ลานกิจกรรม ประกอบด้วย ห้องสมุดของชุมชนมอญ และลานออกกำลังกาย ป้ายโฆษณาเพื่อบอกความสำคัญของตัวชุมชนมอญบางกระดี่

1.5.2. ขอบเขตด้านการออกแบบ กำหนดเขตการดำเนินการศึกษาและจัดทำแผนพัฒนาชุมชนมอญบางกระดี่ในเขตพื้นที่ หมู่ 2,8และหมู่ 9

1.5.3. ขอบเขตด้านเนื้อหาการออกแบบ

- ออกแบบขยายเส้นทางการคมนาคมภายในชุมชน
- ออกแบบลานกิจกรรม ป้ายโฆษณา
- ปรับปรุงพิพิธภัณฑ์ที่ทรุดโทรม
- ออกแบบคันกันน้ำภายในชุมชน

1.6 วิธีดำเนินการปฏิญญานิพนธ์

1.6.1 ขั้นข้อมูล ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลต่างๆ โดยแบ่งเป็น

- ขั้นปฐมภูมิ ได้แก่ การหาข้อมูลเพื่อกำหนดแผนงาน ได้แก่ สถิติตัวเลขต่างๆ และข้อมูลเชิงวิชาการ

- ขั้นทุติยภูมิ ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตการณ์สัมภาษณ์บุคคลต่างๆ

1.6.2 วิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ และสรุปข้อความที่ต้องการเพื่อ นำมาเลือกที่ตั้งโครงการ

1.6.3 สรุปข้อมูลที่วิเคราะห์ จัดทำเป็นแผนงานทางด้านสถาปัตยกรรม เพื่อนำไปใช้ใน

การ ออกแบบต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ได้ทราบถึงขั้นตอนและกระบวนการออกแบบทางสถาปัตยกรรมอย่างสมบูรณ์ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติวิชาชีพในอนาคต

1.7.2 ได้ทราบถึงการพัฒนารูปแบบสถาปัตยกรรม จากอดีต จนถึงปัจจุบัน

1.7.3 ได้ทราบถึงแนวทางการออกแบบทางสถาปัตยกรรม ในสถานที่ที่เหมาะสมกับความ เป็นมาในอดีต และสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

1.7.4 ได้ทราบถึงแนวทางการออกแบบทางสถาปัตยกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ และประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน

1.8 อภิธานศัพท์

เพื่อความเข้าใจอย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงกำหนดความของคำต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัยดังนี้ คือ

1.8.1 ความต้องการในการใช้พื้นที่ หมายถึง ความต้องการของผู้อยู่อาศัยที่จะใช้สอยพื้นที่ ภายในเรือนไทย-มอญ มีลักษณะนิสัย ความประเพณี ความชอบ ความเคยชิน

1.8.2 ชุมชนมอญบางกระบือ กรุงเทพฯ หมายถึง ชุมชนที่มีคนไทยเชื้อสายมอญอาศัยอยู่ใน หมู่บ้าน หมู่ที่ 2,8,9 ในตำบลสามด้า อำเภอบางขุนเทียน กรุงเทพฯ

บทที่ 2

การศึกษาสภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา

2.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันในประเทศ

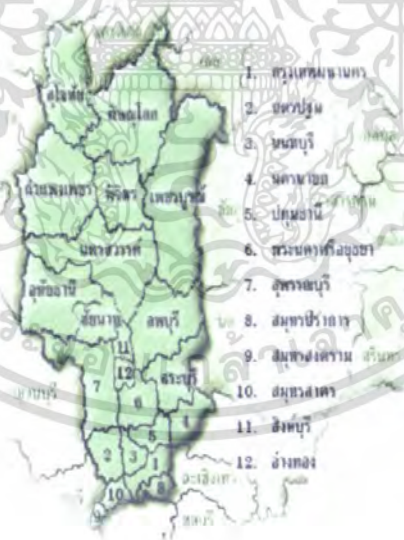
ภาพที่ 2.1 แผนที่ระดับประเทศ

2.1.1 ทิศทางการพัฒนาประเทศในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) กำหนดขึ้นบนพื้นฐานการเสริมสร้างทุนของประเทศทั้งทุนทางสังคม ทุนเศรษฐกิจ และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง ยึด คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและอัญเชิญปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อมุ่งสู่ "สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน" ดังนั้นยุทธศาสตร์การพัฒนาคคนและสังคมไทยจึงให้ความสำคัญลำดับสูงกับการพัฒนาคุณภาพคนเนื่องจาก คน เป็นทั้งเป้าหมายสุดท้ายที่จะได้รับผลประโยชน์ และผลกระทบจากการพัฒนา ขณะเดียวกันเป็นผู้ขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อไปสู่เป้าประสงค์ที่ต้องการ จึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพคน ในทุกมิติอย่างสมดุล ทั้งจิตใจ ร่างกาย ความรู้และทักษะความสามารถ และสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานการดำรงชีวิตและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน นำไปสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุข ร่วมกันของคนในสังคมบนฐานของความมีเหตุมีผล ดำรงชีวิตอย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มั่นคงทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน พัฒนาระบบการคุ้มครองทางเศรษฐกิจและสังคมที่หลากหลายและครอบคลุมทั่วถึง สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน ส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีความปลอดภัย นำอยู่ บนพื้นฐานของความยุติธรรมในสังคม เสริมสร้างกระบวนการยุติธรรมแบบบูรณาการและการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังควบคู่กับการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองและความตระหนักถึงคุณค่าและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพื่อลดความขัดแย้งในการอพยพและการตั้งถิ่นฐานชาวต่างชาติเช่น อพยพของชาวมอญที่เขามาตั้งถิ่นฐานด้วยกันถึง3ครั้งใหญ่และจะเป็นการอพยพในช่วงแรกใน พ.ศ. 2127 ในช่วง สมเด็จพระนเรศวร ต่อมาก็มีการอพยพมาครั้งที่ 2 ในช่วง พ.ศ. 2199 ในสมัย สมเด็จพระนารายณ์และครั้งที่ 3 ใน พ.ศ. 2310 และอยู่ในช่วงการปกครองของสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีในประเทศไทยและมีการกระจายตัวของกลุ่มคนชาวมอญในประเทศไทยถึง 24 จังหวัดแต่ปัจจุบันจำนวนประชากรมอญที่ยังคงมีอยู่มากที่สุดอยู่ที่ภาคกลาง

2.2 การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับจังหวัด

ภาพที่ 2.2 ระดับจังหวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.2 ภาคกลาง

2.2.1.1 ภูมิภาคนี้มีพื้นที่เป็นรองภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ แต่มีจำนวน จังหวัดมากถึง 22 จังหวัด ได้แก่ สุโขทัย นนทบุรี นครนายก พิจิตร พิษณุโลก กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ กรุงเทพมหานคร นครปฐม สระบุรี ลพบุรี สุพรรณบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม และ อ่างทอง อุทัยธานี ชัยนาท อยุธยา ปทุมธานี สิงห์บุรี ภาคกลาง เป็นภูมิภาคที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดของประเทศ เพราะมีน้ำสำคัญไหลผ่านภาคนี้คือแม่น้ำเจ้าพระยา ทั้งพื้นที่เป็นที่ราบ เมื่อมีน้ำจึงทำการเกษตรกรรมได้ดีนอกจากนั้นพื้นที่ในภาคกลางได้รับการพัฒนาในด้านการชลประทานที่ครอบคลุมพื้นที่กว้างจึงทำให้เกษตรกรสามารถทำนาและปลูกพืชได้เกือบตลอดปี ประชากรในภูมิภาคนี้มีความคุ้นเคยกับการเกษตรเพื่อการค้า นอกจากปลูกข้าวแล้วมีการปลูกพืชผลไม้ได้หลายอย่างการเพาะปลูกทำอย่างทันสมัยและได้คุณภาพ นอกจากนั้นยังอยู่ใกล้แหล่งตลาดที่บริเวณคือกรุงเทพมหานคร หรือแม้แต่ส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศก็ทำได้สะดวก จึงทำให้ภาคนี้มีความได้เปรียบในทุก ๆ ด้าน ประชากรพูดภาษาไทย สำเนียงภาคกลางบางท้องถิ่นสำเนียงอาจเพี้ยนไปน้อยต่างจากที่กรุงเทพฯ เล็กน้อย ปัจจุบัน อาชีพในภาคกลาง ส่วนใหญ่เป็นการเพาะปลูก คือการทำนา แต่จะมีอาชีพอย่างอื่นอีกมาก เช่น การทำไร่ข้าวโพด การทำสวนผัก สวนผลไม้ เช่น สวนส้มส้มโอ มะขามหวาน มะม่วง การเลี้ยงปลา เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงสุกร วัวเนื้อ วัวนม ไก่เนื้อ ไก่ไข่ ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีการอุตสาหกรรมต่างๆ ล้วนแต่เป็นอาชีพสำคัญ กรุงเทพมหานครเป็นนครที่ใหญ่โตมีประชากรมาก และขณะเดียวกันก็รวมเอาปัญหาสารพัดอย่างไว้ด้วย เช่น ปัญหาชุมชนแออัด ปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด การจราจรติดขัด มลพิษทั้งอากาศและน้ำ ในโดยเฉพาะในกรุงเทพมหานครและบริเวณใกล้เคียง นอกจากประชากรในประเทศเราแล้วยังมีคนต่างประเทศชาวมอญได้พยายามเข้ามาหางานทำ และตั้งถิ่นฐานในภูมิภาคนี้ มีความอุดมสมบูรณ์จึงทำให้ชาวมอญต่างพื้นที่หรือจังหวัดที่อยู่ใกล้กับตัวกรุงเทพมหานครอพยพมาจากมอญที่บ้านปากเกร็ด มาจากสมุทรสาคร มาจากวัดม่วงราชบุรี มาจากสามโคก มาสร้างรากฐานกันส่วนใหญ่จะสร้างบ้านเรือนอยู่ที่ริมคลองกันเป็นส่วนใหญ่ เพราะอาศัยลำคลองเป็นที่ทำมาหากินและการค้าขายแต่จะพบมากในกรุงเทพมหานคร นับได้ว่าภาคกลางเป็นภาคที่ก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจกว่าภูมิภาคอื่นๆ¹

¹สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 10 พ.ศ. (2549 – 2554)

2.3.การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับจังหวัดกรุงเทพฯ หรือ บางกอก

ภาพที่ 2.3 ระดับจังหวัดกรุงเทพฯ

2.3.1 เมืองหลวงของประเทศไทย เริ่มก่อตั้งภายหลังจากที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงครองราชย์ปราบดาภิเษกเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชจักรีวงศ์ เมื่อวันที่ 6 เมษายน เดือนห้า แรม 9 ค่ำ ปีชวด พ.ศ. 2325 พระองค์ได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระราชวังทางคู่งแม่น้ำเจ้าพระยาฟากตะวันออกเนื่องจากเป็นชัยภูมิที่ดีกว่ากรุงธนบุรีเพราะมีแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแนวคูเมืองทางด้านตะวันตกและด้านใต้อาณาเขตของกรุงเทพฯ ในชั้นแรกถือเอาแนวคูเมืองเดิมฝั่งตะวันออกของกรุงธนบุรีคือแนวคลองหลอด ตั้งแต่ปากคลองตลาดจนออกสู่แม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณสะพานพระปิ่นเกล้าเป็นบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์มีพื้นที่ประมาณ 1.8 ตารางกิโลเมตร บริเวณที่สร้างพระราชวังนั้นเดิมเป็นที่อยู่อาศัยของพระยาราชเศรษฐีและชาวจีน ซึ่งได้โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายไปอยู่ที่ลำเพ็ง ในการก่อสร้างพระราชวังโปรดเกล้าฯ ให้พระยาธรรมาธิปัตย์ กับพระยาวิจิตรนาวีเป็นแม่กองคุมการก่อสร้าง ได้ตั้งพิธียกเสาหลักเมือง เมื่อวันที่อาทิตย์ เดือน 6 ขึ้น 10 ค่ำ ย่ำรุ่งแล้ว 54 นาที (21 เมษายน 2325) พระราชวังแล้วเสร็จ เมื่อ พ.ศ. 2328 จึงได้จัดให้มีพิธีบรมราชาภิเษกตามแบบรวมทั้งงานฉลองพระนคร โดยพระราชทานนามพระนครใหม่ว่า "กรุงเทพมหานคร บวรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยา มหาดิลกภพ นพรัตนราชธานีบุรีรมย์ อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกะทัตติยวิษณุกรรมประสิทธิ์" ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเปลี่ยน คำว่า "บวรรัตนโกสินทร์" เป็น "อมรรัตนโกสินทร์" และในสมัยจอมพลถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรีได้รวมจังหวัด ธนบุรีเข้าไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้วยกันกับกรุงเทพฯ แล้วเปลี่ยนชื่อเป็น กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ทำให้เป็นภาคที่มีการคมนาคมติดต่อกับทางทะเลได้สะดวก บรรดาแม่น้ำลำคลองต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก ช่วยให้การคมนาคมขนส่งทางน้ำเป็นไปโดยสะดวก เมื่อรวมกับการคมนาคมขนส่งทางรถไฟ และทางถนนด้วยแล้ว ภาคกลางจึงเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งที่ดีที่สุดของประเทศทำให้เป็นย่าน ที่สำคัญยิ่งทางด้านเศรษฐกิจของไทย ภาคกลางมีพื้นที่ประมาณ ๑๗๗,๙๐๐ ตารางกิโลเมตร ประมาณหนึ่งในสามของพื้นที่ทั้งประเทศ มีพรมแดนติดต่อกับประเทศพม่าทางด้านทิศตะวันตก โดยมีทิวเขาและป่าทึบเป็นแนวเขตแดน และเป็นสิ่งกีดขวางทางธรรมชาติ ทางด้านตะวันออกติดต่อกับประเทศเขมร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม แบ่งตามรูปลักษณะออกได้เป็นสองตอนคือ ตอนตะวันออกมีพื้นที่เป็นรูปสามเหลี่ยม ตอนตะวันตกหรือภาคกลางแท้ ๆ มีพื้นที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าตั้งอยู่บนก้นอ่าวไทยกรุงเทพฯ สูงประมาณ ๒ เมตร จึงมีการอพยพของชาวมอญที่ตั้งถิ่นฐาน การดำรงชีวิตกันมากในภาคกลางในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และกระจายไปมาที่สุดในปัจจุบัน คือในเขตบางขุนเทียนที่บ้านมอญบางกระบือ (หรือ) ชุมชนมอญบางกระบือ เนื่องจากเป็นชุมชนมอญที่ยังคงมีศิลปวัฒนธรรมเลือกให้ศึกษาอยู่ จึงมีการสำรวจชุมชนมอญตัวอย่าง จากชุมชนมอญจากบ้านปากเกร็ด และชุมชนมอญพระประแดงหรือชุมชนมอญอื่นๆในประเทศไทย ของตัวชุมชนมอญที่อื่นเอง มีการเปลี่ยนไปอย่างมากจึงทำให้ศิลปวัฒนธรรมของชุมชนเรานั้นมีการคลี่คลาย แทบจะหมดไปจากความเป็นมอญของตนเองแต่ยังคงมี ชุมชนที่ยังคงมีศิลปวัฒนธรรมอยู่ก็ คือ ชุมชนบ้านมอญบางกระบือหรือเรียกชุมชนมอญบางกระบือ ที่ตั้งอยู่ที่อำเภอบางขุนเทียน ถนนพระรามที่ 2 แขวงแสมดำ

บทที่ 3

การศึกษาสภาพชุมชนเมืองและพื้นที่ศึกษา

3.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับชุมชนบางขุนเทียน

เขตบางขุนเทียน สันนิษฐานว่าตั้งครั้งแรกราวปี 2410 สถานที่ตั้งของอาคารมีผู้เล่าว่าใช้เรือ ต่อเป็นที่ทำการจอดประจำที่บริเวณคลองหัวกระบือ แขวงท่าข้ามในปัจจุบันต่อมาปี 2437 ย้ายมาสร้างอาคารที่ทำการบริเวณสามแยกคลองบางขุนเทียนกับสนามชัย พ.ศ. 2452 บริษัทท่าจีนสร้างรถไฟสายแม่กลองจึง ได้ย้ายมาสร้างตัวอาคารที่ทำการในบริเวณวัดราชโอรสรามซึ่งใกล้ทางรถไฟ และการคมนาคมสะดวก ปัจจุบันที่ทำการตั้งอยู่ที่ 59 หมู่ 6 ถนนพระรามที่ 2 แขวงแสมดำ โดยนายญาณเดช ทองลิมา กับญาติ ได้บริจาคที่ดินจำนวน 6 ไร่เศษสร้างที่ทำการเขตบางขุนเทียน และเปิดทำการวันที่ 20 สิงหาคม 2522 เดิมบางขุนเทียนแบ่งเขตพื้นที่การปกครองเป็น 7 แขวงคือ แขวงบางค้อ แขวงบางขุนเทียน แขวงบางมด แขวงบางบอน แขวงจอมทอง แขวงแสมดำ และแขวงท่าข้าม มีพื้นที่ 181.156 ตารางกิโลเมตร ต่อมาเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2532 และวันที่ 6 มีนาคม 2541 กรุงเทพมหานครได้แบ่งเขตพื้นที่การปกครองเป็น เขตจอมทองและเขตบางบอน ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีนาคม 2541 กรุงเทพมหานครได้แบ่งเขตพื้นที่การปกครองเป็น เขตจอมทองและเขตบางบอน ตามลำดับริมคลองสนามชัยเป็นเส้นทางเสด็จผ่านไปทรงเปิดที่ปากน้ำสมุทรสาครก่อนเสด็จ ถึง ปากน้ำทรงพักแรมที่อำเภอบางขุนเทียน ซึ่งปัจจุบันเรียกว่า “ตำหนักพระเจ้าเสือ” อยุธยาริมคลองสนามชัยบริเวณวัดไทรและยังมีความต่อเนื่องเกี่ยวกับพันท้ายนรสิงห์ที่บริเวณคลองโคกขามด้วย นอกจากนี้บริเวณสองข้างคลองสนามชัยมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ เช่น ชุมชนชาวมอญ บางกระดี่ และประกอบไปด้วย 3หมู่บ้านด้วยกันประกอบกันได้แก่หมู่ที่ 2-8-9 อาศัยมริมคลองสนามชัยซึ่งมีอาณาเขตติดกับ ทะเลกรุงเทพฯ ที่แขวงท่าข้าม ซึ่งมีพื้นที่ติดทะเลประมาณ 5 กิโลเมตรเศษ ปัจจุบันเรียกว่า “ป่าชายเลนกรุงเทพมหานคร”สภาพทางภูมิศาสตร์ (Geography) เขตบางขุนเทียน เป็นเขตชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร สภาพพื้นที่จึงเป็นกึ่งชานเมืองและชนบท พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีพื้นที่ประมาณ 120.812 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานคร มีสำนักงานเขตตั้งอยู่เลขที่ 59 หมู่ 6 แขวงแสมดำ บริเวณ หมู่6/250 ของพระรามที่ 2 เขตบางขุนเทียน ทิศเหนือ อาณาเขตติดต่อกับ เขตบางบอนทิศใต้ อาณาเขตติดต่อกับ ทะเลทิศตะวันออก อาณาเขตติดต่อกับ เขตราชบุรีบูรณะและเขตจอมทอง ทิศตะวันตก อาณาเขตติดต่อกับ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

3.1.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพการประมงน้ำกร่อย หรือการเลี้ยงสัตว์ เช่น กุ้ง (กุ้งแชบ๊วย, กุ้งกุลาดำ) ปลา (ปลากะพง, ปลานมเทศ) ในการเลี้ยงกุ้งนั้นประชาชนจะเรียกว่าทำนา กุ้ง หรือทำวังกุ้ง พื้นที่ใช้ในการทำสวนผลไม้ ทำสวนดอกไม้และการทำประมง มีดังนี้

- ทำสวนผลไม้ จำนวนเนื้อที่ 5,260 ไร่
- ทำสวนดอกไม้ 103 ไร่
- การประมง 10,025 ไร่

3.1.3 การปกครอง แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 2 แขวง

1. แขวงแสมดำ มี 10 หมู่บ้าน
2. แขวงท่าข้าม มี 10 หมู่บ้าน

มีหน่วยเลือกตั้ง 116 หน่วยเลือกตั้ง แยก 3648 เป็น แขวงแสมดำ 81 หน่วยเลือกตั้ง แขวงท่าข้าม 35 หน่วยเลือกตั้ง จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แยกเป็นชาย 36,645 คน เป็นหญิง 40,769 คน รวม 77,471 คน

3.1.4 จำนวนประชากร

เขตบางขุนเทียน มีประชากรทั้งสิ้น 109,256 คน เป็นชาย 53,115 คน เป็นหญิง 76,031 คน จำนวนบ้าน 40,391 หลัง (สถิติเมื่อเดือน พฤศจิกายน 2543)

3.1.5 จำนวนประชากร และจำนวนบ้านแยกตามแขวง

แขวง จำนวนประชากร จำนวนบ้าน ชาย หญิง รวม

แขวงท่าข้าม 15,254 16,171 31,425 14,200 แขวงแสมดำ 37,861 39,860 77,721 26,191

ชุมชนในพื้นที่เขตบางขุนเทียน²

3.1.6 แขวงท่าข้ามจะประกอบด้วย 9 ชุมชนคนไทย

1. ชุมชนศาลเจ้าแม่ทับทิม
2. ชุมชนวัดกก
3. ชุมชนวัดสะแกงาม
4. ชุมชนวัดกำแพง
5. ชุมชนหัวป่า
6. ชุมชนวงแหวนทวี
7. ชุมชนวัดนาค – สีบาท
8. ชุมชนหมู่บ้านพัฒนาหมู่ 6
9. ชุมชนหลวงพ่อขาว

3.1.7 แขวงแสมดำจะประกอบไปด้วย 12 ชุมชนที่คนไทย

1. ชุมชนเพชรทองคำ
2. ชุมชนจุลพงษ์
3. ชุมชนวัดสะแกงาม
4. ชุมชนแดงมณี
5. ชุมชนสายสัมพันธ์
6. ชุมชนวัดแสมดำ
7. ชุมชนเคหะธนบุรี 1 ส่วนที่ 1

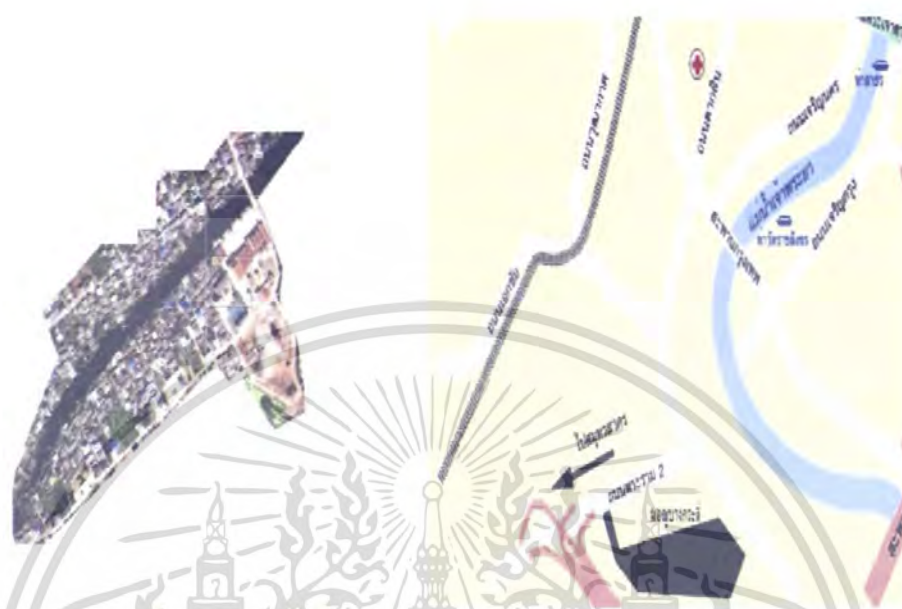
² สำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ. 2549 แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ชุมชนเคหะชุมชนธนบุรี 1 ส่วนที่
 9. ชุมชนเชื่อมสัมพันธ์
 10. ชุมชนชอยดอกรัก
 11. ชุมชนสามัคคี
 12. ชุมชนหมู่บ้านเกาะโพธิ์
- 3.1.8 ในพื้นที่เขตบางขุนเทียนก็จะมีชุมชนมอญประกอบอยู่ด้วยกัน 3 หมู่ได้แก่
1. ชุมชนมอญบางกระดี หมู่ 2
 2. ชุมชนมอญบางกระดี หมู่ 8
 3. ชุมชนมอญบางกระดี หมู่ 9
- 3.1.9 ชุมชนใกล้เคียงชุมชนมอญบางกระดีประกอบด้วย
1. ชุมชนเพชรทองคำ
 2. ชุมชนวัดเสม็ดดำ
 3. ชุมชนสามัคคี
 4. ชุมชนหมู่บ้านเกาะโพธิ์
 5. ชุมชนเชื่อมสัมพันธ์
 6. ชุมชนแตงมณี
 7. ชุมชนชอยดอกรัก
 8. ชุมชนวัดสะแกงาม
 9. ชุมชนจุฬพงษ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับชุมชน

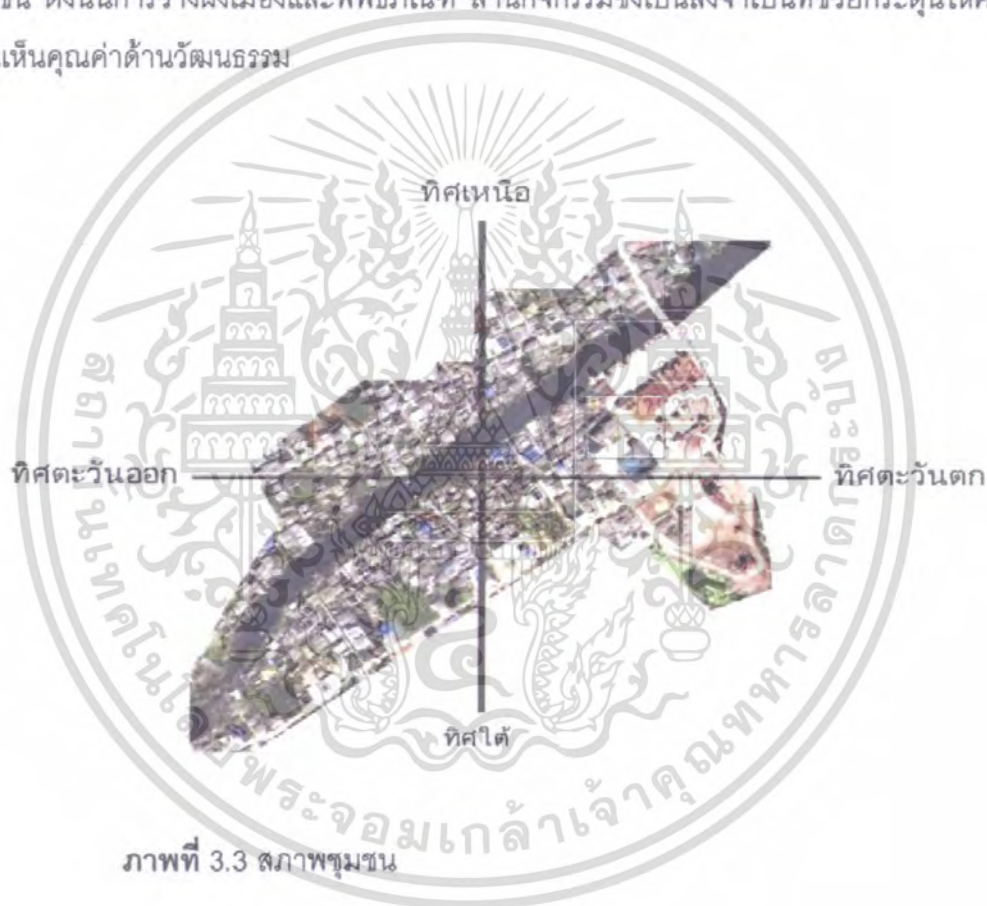

ภาพที่ 3.2 การเข้าถึงของชุมชนและสภาพชุมชน

3.2.1 มอญบางกระดี่ มีก่อตั้งถิ่นฐานของชาวมอญบ้านบางกระดี่ แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานครนั้น มาจากชุมชนที่เป็นชุมชนมอญอยู่แล้ว ในส่วนอื่นๆของเมืองไทย เป็นการอพยพเพื่อหาหลักแหล่งทำมาหากินแห่งใหม่ เนื่องจากดินเดิมแออัด ขาดแคลนพื้นที่ทำกิน และแสวงหาแหล่งทรัพยากรใหม่ๆ สันนิษฐานได้ว่า ชาวมอญ ที่บ้านบางกระดี่ส่วนใหญ่แพร่กระจายมาจากชุมชนมอญ ในจังหวัดสมุทรสาคร หลักฐานที่สามารถอธิบายความเป็นมาและความเก่าแก่ของชุมชนมอญบางกระดี่ได้คือ สถาปัตยกรรมและสิ่งก่อสร้างภายในวัดบางกระดี่ ได้แก่ เจดีย์ พระพุทธรูป และความเชื่อมโยงทางด้านสังคม และวัฒนธรรมประเพณีและชุมชนวัดบางกระดี่ อายุราว 154 ปี หรือสมัยรัชกาลที่ 4 อดีตชุมชนมอญบางกระดี่ อาศัยคลองสนามไชย (คลองบางกระดี่) เป็นเส้นทางสัญจรหลัก ประกอบอาชีพเดิม อย่างที่เคยมีอยู่ที่มหาชัย และได้ทำการค้าขาย คือเย็บจาก ตัดผืน เผาถ่าน ชุมชนมอญส่วนใหญ่ในเมืองไทย โดยชุมชนมอญบางกระดี่ตั้งบ้านเรือนอยู่สองฟาก คลองสนามไชย หรือ ที่ชาวบ้านเรียกว่าคลองบางกระดี่ จัดแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็นหมู่ที่ 2 หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 9 แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ปัจจุบัน มีถนนซอยแยกจากถนนพระราม 2 หรือถนนธนบุรีปากท่อ กิโลเมตรที่ 10 ระยะทาง 3 กิโลเมตร เข้าถึงหมู่บ้าน วัดเป็นศุภย์รวมจิตใจ ปัจจุบันชุมชนขาดการพัฒนาชุมชนและประเพณีดั้งเดิม จึงทำให้เกิดความอ่อนแอ ทำให้สังคมของชุมชนมอญบางกระดี่ ถูกนักลงทุนเข้ามาทำลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุมชนโดยการซื้อขายที่ดินภายในชุมชนเพื่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรม ความเจริญต่างๆ ที่หลั่งไหลเข้ามายังชุมชนดังกล่าว ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรม และการใช้ชีวิตประจำวัน อนาคตหากไม่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องอาจทำให้วัฒนธรรม วัด บ้านเรือน ของชุมชนอาจเสื่อมโทรม และล้าหลังลงได้ การศึกษาเรื่องราวทางวัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งเรื่องราวต่างๆ ทางด้านของของตัวชุมชนซึ่งนำมาวิเคราะห์และทำการวางผังเมืองจะจัดเก็บไว้ในพิพิธภัณฑ์ ซึ่งเป็นสถานที่คนในชุมชนมอญและผู้สนใจ ได้ศึกษาหาความรู้ได้ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ดังนั้นการวางผังเมืองและพิพิธภัณฑ์ ลานกิจกรรมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยกระตุ้นให้คนในชุมชนเห็นคุณค่าด้านวัฒนธรรม

ภาพที่ 3.3 สภาพชุมชน

3.1.1 ที่ตั้ง ทิศเหนือ ติดกับ พื้นที่บ้านแกงงามและถนนพระรามที่2

ทิศตะวันออก ติดต่อกับบ้านแกงงาม

ทิศใต้ ติดต่อกับ ป่าชายเลน ป่าจากและป่าต้นโกงกาง ต้นเสม็ดและ ต้นเสม็ดขาวฝั่งชายทะเล

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ บ้านโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร

จำนวนประชากร ชาย 2, 624 คน หญิง 2,439 คน จำนวนบ้านเรือน 1,550 หลัง

-ด้านนโยบาย แผนการพัฒนาชุมชน ฉบับที่ 10 ว่าด้วยทางด้านเศรษฐกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.4 ภาพมุมมองรอบชุมชน

3.2.2 สภาพทางอากาศ มี3ฤดู ภูมิอากาศเป็นแปลงตามฤดูกาล แต่สภาพทางอากาศบริเวณชุมชนมอญบางกระดีถูกรบกวนจากมลพิษจากควันพิษจากโรงงานและเรือ เป็นพื้นที่ที่ติดลำน้ำและยังเป็นป่าจากและป่าน้ำเค็มปกคลุมโดยรอบประมาณ 60% ของพื้นที่

ภาพที่ 3.5 ปัญหาของชุมชน

3.2.3 สภาพดินสภาพที่ดินบริเวณชุมชนมอญบางกระดีและวัดเป็นดินเหนียวและดินโคลนที่มีน้ำทะเลหนุนท่วมเกือบทุกปี ทำให้ดินที่นี้เหมาะแก่การเพาะปลูกมาก ปัจจุบันมีการขุดหน้าดินจากป่าจากชายเลนชายเป็นอาชีพหนึ่งสภาพน้ำในอดีตชุมชนมอญใช้น้ำจากลำคลองสนามไชยและการทำเกษตร แต่นับตั้งแต่พื้นที่เขตบางขุนเทียน เขตบางบอนถูกจัดให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยแถบชุมชนเมืองทำให้น้ำในเมืองถูกระบายออกมารวบรวมบรรจบกันที่คลองสนามไชยและ คลองต่างๆ ที่ลึกร้างมายังคลองสนามไชย

ภาพที่ 3.6 ธรรมชาติของชุมชน

3.2.4 สภาพป่าไม้เป็นป่าชายเลนและเป็นป่าจากต้นไม้ส่วนใหญ่เป็นมาโกงกางและต้น แสมดำ และ ต้นแสมขาวและพื้นคลุมดิน

ภาพที่ 3.7 ความเชื่อของชาวมอญ

ด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งมีคุณค่าทางด้านจิตใจต่อชุมชนมอญบางกระดี่ และพื้นที่โดยรอบ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต มีความเชื่อทางด้านการนับผีบ้านผีเรือนโดยในตัวเรือนบ้านจะต้องมีเสาผีเพราะมีความเชื่อว่าเสาผีนั้นคือ ปูย่าตายาย ที่จะปกป้องดูแลลูกหลาน และห้ามมิให้คู่หนุ่มสาวผู้อื่นที่ไม่ใช่ลูกหลาน ในตระกูลมาหลับนอนในห้องเดียวกันหรือผู้หญิงที่มีครรภ์ไป ฟิงผ้าบ้านหรือเสาจะถือว่าเป็นการ ผิดผีจะต้องทำการขอขมาหรือที่เรียกกันการรำผีจะต้องมาทำพิธีทั้งตระกูลเพื่อ ขอ ขมา ต่อผีปูย่าตายายนับจากการทำผิดผี ชาวมอญส่วนใหญ่จะนับถือศาสนาพุทธเป็นศาสนาหลักหรือศาสนาประจำกาย ระบบสังคม ประเพณี และวัฒนธรรมของพื้นที่ ได้แก่ วัดบางกระดี่ และตัวชุมชนมอญบางกระดี่ ที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำคลองสนามชัย อยู่รวมกันในพื้นที่ขยายตัวอย่างรวดเร็วทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ในเรื่องขยะและน้ำเสียรวมถึงมลพิษต่างๆ

ภาพที่ 3.8 การทำจาก

ด้านเศรษฐกิจ เดิมประชากรส่วนใหญ่ของชุมชน ประกอบอาชีพทางการเผาถ่าน เย็บจากต่อมาเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านที่ดิน เนื่องจากสภาวะน้ำท่วมและในบางครั้งน้ำในลำคลองเน่าเสียประกอบกับเจ้าของที่ดินบางส่วนได้ขายที่ดินให้กับนายทุนเพื่อสร้างโรงอุตสาหกรรมทำให้ประชากร ในชุมชนหันมาประกอบอาชีพใน อุตสาหกรรมและหลังจากนั้นมีการขยายตัวของพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขยายตัวของพื้นที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นทำให้ ประชากรในชุมชนมีรายได้ จากการทำงานในโรงงาน
อุตสาหกรรม จึงส่งผลให้ชุมชนมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว

ภาพที่ 3.9 ด้านทิศใต้

ภาพที่ 3.10 ด้านทิศเหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.11 ด้านทิศตะวันตก

ภาพที่ 3.12 ด้านตะวันออก

ภาพที่ 3.13 แผนที่ชุมชนมอญบางกระดี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การวิเคราะห์สภาพทั่วไปและบทบาทของพื้นที่

4.1 การวิเคราะห์แผนพัฒนาและโครงการที่เกี่ยวข้อง

ภาพหลังจากการประมวลวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และศักยภาพการพัฒนาที่เป็นลักษณะเด่นสภาพที่เป็นจุดอ่อน ภาวะคุกคาม และโอกาสพัฒนาในอนาคต รวมถึงตรวจสอบความคิดเห็นและจัดประชุมระดมความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนในพื้นที่กลุ่มชุมชนมอญบางกระดี่ จึงกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาที่กลุ่มชุมชนมอญบางกระดี่ พร้อมจัดทำแผนพัฒนาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และนโยบายของผู้ว่ากรุงเทพมหานครทั้ง 7 ด้านคือ

1. นโยบายด้านสถาปัตยกรรม ผังเมือง และศิลปวัฒนธรรม
2. นโยบายด้านเศรษฐกิจ
3. นโยบายด้านการจราจร
4. นโยบายด้านความปลอดภัย
5. นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม
6. นโยบายด้านการศึกษา
7. นโยบายด้านคุณภาพชีวิต

ทั้งนี้ ได้จำแนกแผนพัฒนาตามโครงการการบูรณาการแผนผังพัฒนาเขตเพื่อนำสู่การปฏิบัติออกเป็น 3 แผน ได้แก่ แผนพัฒนาการจราจรและขนส่ง และแผนพัฒนาสภาพแวดล้อม ซึ่งมีรายละเอียดของแผนและโครงการในแผนพัฒนาแต่ด้าน ดังนี้

4.1.1 แผนพัฒนาพื้นที่

4.1.1.1 แผนพัฒนาพื้นที่ที่กำหนดโครงการพัฒนาเมืองที่มีความสำคัญสามารถชักนำการพัฒนาแต่ละเขตให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ของการพัฒนาชุมชนมอญบางกระดี่ โครงการที่มีความจำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาของเมืองรวมถึงโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการพัฒนาเมืองอย่าเป็นระบบสมบูรณ์ดำรงอนุรักษ์สภาพแวดล้อมที่ดีของชุมชนมอญบางกระดี่ให้เกิดความยั่งยืน ประกอบด้วย

4.1.2 โครงการพัฒนาย่านที่อยู่อาศัยชานเมือง

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเพื่อที่ย่านชานเมืองให้มีสภาพแวดล้อมดีสำหรับการรองรับการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรและความต้องการที่อยู่อาศัยและเพื่อให้มีการขยายตัวของพื้นที่เมืองมีความต่อเนื่อง ละสาธารณูปโภค สาธารณูปการได้มาตรฐาน

4.1.1.1 ลักษณะการดำเนินการ

ประกอบด้วยการพัฒนาโครงข่ายถนนการพัฒนากระบวนการสัญจรทางเท้าทางจักรยานและทางเรือ การพัฒนาพื้นที่โล่งและสวนสาธารณะ การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ การปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมการปรับปรุงชุมชนเกษตรกรรมชานเมือง การกำหนดมาตรการความการจัดสัต์ที่ดินและการพัฒนาพื้นที่เฉพาะและการนำวิถีการจัดรูปที่ดินมาใช้ในโครงการ

4.1.3 โครงการพัฒนาย่านที่อยู่อาศัยชานเมืองประกอบด้วย 2 บริเวณ ดังนี้

- บริเวณที่ 1 การพัฒนาย่านที่อยู่อาศัยชานเมืองบางขุนเทียนตั้งอยู่บริเวณฝากเหนือของถนนวงแหวนรอบนอก(ด้านใต้)ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 5 ตารางกิโลเมตร

- บริเวณที่ 2 โครงการพัฒนาย่านที่อยู่อาศัยชานเมือง ตั้งอยู่บริเวณชุมชนมอญบางกระดีของถนนพระรามที่ 2 (ด้านใต้) ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 1 ตารางกิโลเมตรลักษณะการดำเนินการ ประกอบด้วยระบบรวบรวมบำบัดน้ำเสียจากอุตสาหกรรม การพัฒนาระบบการจัดเก็บขนถ่ายและกำจัดขยะอุตสาหกรรม การพัฒนาระบบการขนส่ง สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ และการปรับปรุงสภาพแวดล้อมชุมชน

4.1.4 เทียมกันโครงการพัฒนาศูนย์บริการชุมชนในพื้นที่เกษตรกรรม

โครงการพัฒนาศูนย์บริการชุมชนในพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจทางสังคมให้เท่าเทียมโดยสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจในระบบชุมชนให้เกิดความมั่นคง สามารถพึ่งตนเองได้ แลช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ชุมชนและบริเวณโดยรอบลักษณะการดำเนินการ ประกอบด้วย การวางผังบริเวณศูนย์บริการชุมชน การก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ การพัฒนาระบบคมนาคมและขนส่งสาธารณะและการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณที่โล่งและสวนสาธารณะระดับชุมชน

- โครงการพัฒนาศูนย์บริการชุมชนในพื้นที่ชนบท

โครงการพัฒนาศูนย์บริการชุมชนมอญบางกระดี ครอบคลุมพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตรบริเวณชุมชนมอญบางกระดี แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน

- โครงการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์พาณิชยกรรมชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- โครงการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์พาณิชย์กรรมชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาย่านพาณิชย์กรรมชุมชนในรูปแบบที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพในการเป็นศูนย์บริการแก่บริเวณชุมชนโดยรอบ

- ลักษณะการดำเนินการ ประกอบด้วย การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณตลาดและย่านการค้าชุมชน การพัฒนาโครงข่ายถนน การจัดที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคลและสาธารณะการปรับปรุงทางเท้าและระบบสัญจรเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงในพื้นที่ชุมชนการปรับปรุงสถานที่รวบรวมและจัดเก็บขยะมูลฝอย การปรับปรุงสภาพแวดล้อม การพัฒนาสวนหย่อมและพื้นที่โล่งในบริเวณศูนย์พาณิชย์กรรมชุมชน

- แผนพัฒนาการจราจรและขนส่ง

แผนพัฒนาการจราจรและขนส่ง ประกอบด้วย โครงการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมที่สำคัญ ทั้งที่ถนนสายหลักเป็นโครงการตามผังเมืองรวม โครงการก่อสร้างถนนสายรองและตัดเส้นทางลัด เพื่อพัฒนาเสริมโครงข่ายการเข้าถึงและการพัฒนาเมืองให้เป็นระบบสมบูรณ์

ภาพที่ 4.1 เส้นทางจราจร

- การก่อสร้างถนนสายหลักตามผังเมืองรวม

โครงการคมนาคมและขนส่งตามที่กำหนดไว้ในผังเมืองรวม เป็นโครงการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมที่สำคัญ ทำหน้าเป็นถนนสายหลักที่เป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนารูปแบบโครงสร้างเมืองโครงการชุมชนมอญบางกระบือ³

³ สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 10 พ.ศ. (2549-2554)

- แผนพัฒนาสิ่งแวดล้อม

โครงการที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม โครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต่อการแก้ไขปัญหาของเมือง รวมถึงปัญหาคุณภาพชีวิตประชากรและ สิ่งอำนวยความสะดวกที่จะเป็นของชุมชนในพื้นที่ชุมชนมอญบางกระดี่

4.1.5 การพัฒนาสวนสาธารณะและพื้นที่สีเขียว

- โครงการพัฒนาสวนป่าชายทะเล

- โครงการก่อสร้างสวนสาธารณะระดับ เขตบางขุนเทียน พื้นที่ 2,425 ไร่ บริเวณชายฝั่งทะเลบางขุนเทียน ประกอบด้วย การดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน การออกแบบและการก่อสร้าง ภูมิสถาปัตยกรรม

- โครงการสวนสาธารณะระดับย่านในบริเวณชายเมืองบางขุนเทียน

- โครงการก่อสร้าง สวนสาธารณะระดับย่าน เขตบางขุนเทียน พื้นที่ 100 ไร่

การปรับปรุงภูมิทัศน์คลองสายหลัก

- โครงการการปรับปรุงภูมิทัศน์สายหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มแนวแกนพื้นที่สีเขียวชุมชน เพิ่มคุณภาพสิ่งแวดล้อม ความสะดวก และแหล่งพักผ่อนให้แก่ชุมชนเมือง

- โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์คลองสนามชัย ความยาว 20.0 กิโลเมตรตั้งวัดสิงห์ถึงวัดเสม็ดดำ

การดำเนินการประกอบด้วย การตกแต่งภูมิสถาปัตยกรรมตามบริเวณริมคลอง การก่อสร้างทางเท้าและทางจักรยาน การปรับปรุงท่าเรือ ศาลาทำน้ำ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมอาคารบ้านเรือนที่ตั้งถิ่นฐานริมน้ำ การขุดลอกคลอง การกำหนดมาตรการควบคุมการพัฒนาพื้นที่เฉพาะและการสนับสนุนการเดินทางท้องถิ่นส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

4.1.6 โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์คลองบางกระดี่

- การพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมชุมชน

โครงการพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ชุมชน เพื่อเพิ่มความมีสุขอนามัย เพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนและสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนเมืองและชุมชนในเพื่อเกษตรกรรมโดยรอบลักษณะการดำเนินการประกอบด้วย การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ห้องสมุดศาลาประชาคมเมืองเพื่อใช้งานเอนกประสงค์ของชุมชน และจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในย่านที่อยู่อาศัยชุมชน

แผนที่กิจกรรมในชุมชน 4.2

4.1.7 โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเชิงเกษตร

กิจกรรมของโครงการในเชิงอนุรักษ์ ประกอบด้วย การปรับปรุงทางเดินเท้าศึกษาธรรมชาติ ป่าชายเลน จัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศชายทะเลบางขุนเทียนบริเวณพิพิธภัณฑสถานชุมชนมอญบางกระดี่โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมเศรษฐกิจ ประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงเกษตรของชุมชนมอญบางกระดี่

4.1.8 การจัดทำงบประมาณมาแผนงานโครงการ

แผนพัฒนาตามโครงการบูรณาการแผนผังพัฒนาเขตเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติของชุมชนมอญบางกระดี่กำหนดให้แผนพัฒนา 3 สาขาดังกล่าว ในการจัดทำงบประมาณตามแผนงานระยะยาว 20 ปี ได้จัดทำรายการระยะการพัฒนาร (phasing) ซึ่งกำหนดให้ครอบคลุมทั้งการดำเนินการในระยะสั้น (1-4ปี) ระยะปานกลาง (5-8ปี) ระยะยาว (9-20ปี) แผนพัฒนารายสาขาดังกล่าวจำแนกเป็นโครงการย่อยต่างๆซึ่งได้จัดทำรายละเอียดกิจกรรมของโครงการในเบื้องต้นไว้แล้ว โดยในแต่ละระยะได้มีการกำหนดงบประมาณดำเนินการไว้ ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- ความเร่งด่วนของโครงการ หมายถึง โครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเนื่องจาก การแก้ไขปัญหาในปัจจุบันอย่างรวดเร็ว ได้จัดไว้ในงบประมาณในระยะสั้น

- ความสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนากรุงเทพมหานคร หมายถึง การจัดสรรงบประมาณที่สนองต่อนโยบายของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีทั้งนโยบายการพัฒนาในระยะสั้น ระยะปานกลางและระยะยาวในโครงการต่าง จึงได้จัดสรรงบประมาณในโครงการที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับระยะเวลาตามที่มีนโยบายดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ข้อจำกัดจำนวนเงินงบประมาณในแต่ละปี ซึ่งเป็นการพิจารณาการจัดสรรงบประมาณของกรุงเทพมหานครเพื่อลงทุนและพัฒนาว่าแต่ละปีมีสถิติการจัดสรรงบประมาณไว้จำนวนเท่าไร เพื่อให้โครงการต่างๆ สามารถปฏิบัติได้จริงตามเงื่อนไขด้านการเงินการคลังของกรุงเทพมหานครความสอดคล้องกับงบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง การจัดสรรงบประมาณของโครงการที่มีการดำเนินการตามแผนของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งในที่นี้ได้จัดให้มีความสอดคล้องกันด้วยสำหรับแผนพัฒนา/โครงการต่างๆ มีรายละเอียดของงบประมาณตามระยะเวลาของแผนปรากฏ

ตารางที่ 4.1 งบประมาณชุมชนมอญวัดบางกระดี่ โครงการพัฒนาศูนย์บริการชุมชนวัดบางกระดี่

นโยบาย	งบประมาณ (ล้านบาท)	
	ปีที่ 3 2551	ปีที่ 4 2551
สถาปัตยกรรม-ผังเมือง	12	15
เศรษฐกิจ	8	10
จราจร	5	5
สิ่งแวดล้อม	7	5
การศึกษา	5	2
คุณภาพชีวิต	3	3
รวม	40	40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 การวิเคราะห์แนวโน้มการขยายตัวของชุมชน

4.2.1 จากการศึกษาโครงการวางและจัดทำผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร มีการคาดประมาณจำนวนประชากรอนาคตของกรุงเทพฯ โดยพิจารณาแบ่งที่ตามเขตปกครองออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มเขตที่อยู่บริเวณศูนย์กลางเมืองจะมีประชากรลดลงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาจากที่อยู่อาศัยเป็นสถานประกอบการธุรกิจ ในขณะที่กลุ่มเขตบริเวณพื้นที่ชานเมืองซึ่งยังมีพื้นที่ว่างและมีศักยภาพอันเนื่องมาจากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการจะมีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงสุด ทั้งนี้เขตบางขุนเทียนและเขตทุ่งครุเป็นพื้นที่ชานเมืองที่มีการเพิ่มประชากรตามการคาดประมาณระหว่างปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ.2566 โดยเฉลี่ยอัตราร้อยละ 2.219 และ 2.807 ตามลำดับ อย่างไรก็ตามจากข้อมูลสถิติการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรรายแขวงตามทะเบียนราษฎรระหว่างปี พ.ศ.2543-2548 มีการเพิ่มประชากรในแขวงท่าข้ามและแขวงแสมดำในเขตบางขุนเทียนในอัตราร้อยละ 4.4 และร้อยละ 4.23 ส่วนแขวงบางมดมีการเพิ่มในอัตราร้อยละ 5.44 และ 2.39 ตามลำดับ ซึ่งลักษณะการเพิ่มประชากรในบริเวณที่อยู่ไกลจากพื้นที่เมืองและมีสภาพเป็นชนบทจะมีอัตราการเพิ่มประชากรสูงกว่าในบริเวณใกล้เมือง เช่นเดียวกับลักษณะการเปลี่ยนแปลงประชากรของกรุงเทพฯโดยรวม

4.2.2 การคาดประมาณจำนวนประชากรที่ใช้บริการของศูนย์บริการชุมชนได้ใช้แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงตามสภาพของพื้นที่ โดยยึดกรอบการเพิ่มประชากรของกรุงเทพฯ โดยรวมซึ่งมีอัตราการเพิ่มประชากรระหว่างปีพ.ศ.2549 – 2566 ของแขวงท่าข้าม แขวงแสมดำและ แขวงบางมด ร้อยละ 2.313 2.180 4.011 และ 1.378 ต่อปีตามลำดับโดยการนำมาใช้เป็นค่าในการคาดการณ์จำนวนประชากรอนาคตของหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ในแขวงต่างๆ ดังแสดงในตาราง จากตำแหน่งที่ตั้งของศูนย์บริการชุมชนและจำนวนประชากรที่ คาดประมาณในอนาคตซึ่งกระจายอยู่ตามหมู่บ้านสามารถ กำหนดจำนวนประชากรเป้าหมายในปี พ.ศ.2566 ที่จะรับบริการจากศูนย์บริการชุมชนวัดบางกระดี 114,000 คน ทั้งนี้ยังไม่รวมประชากรนอกพื้นที่ซึ่งจำเข้าไปใช้บริการ

**ตารางที่ 4.2 อัตราการเพิ่มประชากรจำแนกตามรายแขวงกรุงเทพฯ ตาม
การศึกษาโครงการวางและจัดผังเมืองรวมกรุงเทพฯ**

เขต	ประชากร พ.ศ.2543 (คน)	ประชากร พ.ศ.2548 (คน)	อัตราการ เพิ่ม ประชากร (ร้อยละ/ปี)	ประชากร พ.ศ.2549 (คน)	ประชากร ร พ.ศ. 2566 (คน)
เขต บาง ขุน เทียน	117,883	175,445	2,219	123,525	178,345

**ตารางที่ 4.3 อัตราการเพิ่มประชากรรายแขวงในเขตบางขุนเทียน พ.ศ.2549
2566**

แขวง	ประชากร พ.ศ.2549 (คน)	ประชากร พ.ศ.2566 (คน)	อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ/ปี)
ท่าข้าม	29,268	35,715	4.40
แหลมค้ำ	72,460	87,710	4.23
บางมด	43,205	54,954	2.39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 การคาดการณ์จำนวนประชากรรายหมู่เขตบางขุนเทียน หน่วย:คน

หมู่ที่	ท่าข้าม		แสมดำ		บางมด	
	2549	2566	2549	2566	2549	2566
1	7,051	10,313	14,936	21,448	18,332	23,384
2	1,030	1,506	3,490	5,012	8,070	10,294
3	1,820	2,662	1,473	2,115	2,295	2,928
4	9,788	14,316	8,845	12,701	13,304	16,971
5	2,072	3,031	8,825	12,673	4,077	5,201
6	1,524	2,229	32,461	46,614		
7	5,609	8,204	14,001	20,105		
8	2,663	3,895	1,317	1,891		
9	2,324	3,399	901	1,294		
10	1,548	2,264	763	1,096		
11	286	418	798	1,146	222	283
รวม	35,715	52,237	87,810	126,095	46,300	59,060

ตารางที่ 4.5 การคาดการณ์จำนวนประชากรชุมชนมอญบางกระดีรายหมู่ 2,8,9

หน่วย:คน

หมู่	ประชากร พ.ศ.2549 (คน)	อัตราการเพิ่มประชากร (ร้อยละ/ปี)	ประชากร พ.ศ. 2566 (คน)
2	3,722	1.378	4,589
8	1,337	1.378	1,643
9	906	1.378	1,110
รวม	5,965		7,342

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 การวิเคราะห์ข้อได้เปรียบและศักยภาพในการพัฒนาของพื้นที่ศึกษา

4.3.1 วัฒนธรรมที่อยู่อาศัย ชาวมอญบางกระดี่จะปลูกบ้านเป็นแนวตามขวางคลองสนามชัยทั้งสองฝั่งอย่างหนาแน่น ลักษณะของบ้านเรือนนั้นคล้ายๆ กับบ้านของคนไทย คือ เป็นเรือนไทยใต้ถุนสูง ซึ่งทำด้วยไม้ทั้งหลัง และที่เป็นครึ่งตึกครึ่งไม้มวมถึงเรือนแบบเก่าที่มุงด้วยใบจากและฝาบ้านก็ยังเป็นฝากระดุกจากอยู่ บ้านของชาวมอญบางกระดี่จะมีเสาเรือนที่สำคัญอยู่ 3 เสา คือ เสาแรก หรือ เสาเอก เรียกว่า "เสาดัวผู้" เป็นเสามีบรรพบุรุษหรือที่เรียกว่าเสา (ปะ-หนก) เสาที่สอง เป็นเสาโท ชาวมอญบางกระดี่เรียกว่า "เสาดัวเมีย" (สะ-ยาง-เบอะ) และเสาที่สาม เป็นเสาพระซึ่งจะอยู่ทางทิศตะวันออกของตัวบ้าน ในกรณีที่จะขยายบริเวณบ้านให้กว้างออกไปนั้น ตามโบราณที่ยึดถือกันมาคือให้ขยายได้เฉพาะด้านที่อยู่ทิศเหนือ ทิศตะวันตก และทิศใต้เท่านั้น ส่วนทางทิศตะวันออกห้ามขยายเด็ดขาด

ภาพที่ 4.3 ลักษณะบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของชาวมอญบางกระดี่

4.3.2 ในกรณีที่มีการสร้างบ้านหลังที่สองที่ต่อเติมจากหลังแรกนั้น พื้นบ้านและหลังคาจะต้องต่ำจากหลังแรกด้วย สิ่งที่น่าสังเกตอีกอย่างหนึ่ง คือ บ้านทุกหลังจะมีบันไดขึ้นลงไว้หน้าบ้าน ทั้งนี้ได้รับการบอกเล่าจากชาวบ้านว่า เพื่อสะดวกในใต้ถุนบ้าน ถ้าบ้านไหนไม่มีบันไดนอกตัวบ้านนั้นก็ทำทางโดย เจาะช่องไว้สำหรับนำศพออกจากเรือน ไม่นิยมนำศพออกทางประตู เชื่อว่าไม่เป็นมงคล

ภาพที่ 4.4 ลักษณะบ้านที่มีบันไดนอกตัวบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.3 ส่วนภายในตัวบ้าน ภายในเรือนจะมีเสาดินหรือเสา (ปะ-หนก) ซึ่งคนมอญเชื่อว่า เป็นที่สิงสถิตย์ของผีบรรพบุรุษในตัวของเขา ชาวมอญบางกระดี่จะไม่ตอกตะปูเด็ดขาดและจะนำ พวงมาลัย ผ้าสามสี ปิดทอง สำหรับเคารพบูชา

ภาพที่ 4.5 เสาดิน

4.3.4 ถัดมาด้านขวาจะมีห้องเล็กซึ่งห้องนี้ชาวมอญจะนิยมเรียกว่า "ห้องลูกสาว" การใช้ประโยชน์จากห้องนี้จะทำเป็นห้องนอนของลูกชาย ส่วนลูกสาวไม่นิยมเข้าไปนอน เพราะมีความเชื่อเรื่องของผีบรรพบุรุษ แต่เวลามีนางบวชหรืองานแต่ง งานบุญต่างๆ ก็มักจะนิยมใช้ห้องนี้เป็นห้องเก็บขนมหวาน เนื่องจากเป็นการสะดวกในการจัดสำหรับขนมหวาน เวลาทำบุญเลี้ยงพระนั่นเอง ถัดมาก็จะเป็นชานบ้านบ้านมอญบางกระดี่ส่วนใหญ่ชานบ้านจะมีลูกทรงไว้สำหรับให้แขกไปมาได้นั่งเล่นในบริเวณส่วนของชานบ้าน

4.3.5 อีกส่วนหนึ่ง คือ ส่วนของครัว ในส่วนของครัวนี้ส่วนครัวและหลังคาจะอยู่ข้างเรือน ส่วนครัวนี้จะเป็นส่วนที่เตี้ยที่สุดของบ้าน เพราะคนมอญบางกระดี่สมัยก่อนยังคลอลูกกลูกกันเองโดยหมอต้าแยะ ก็จะนิยมคลอลูกในครัว เนื่องจากสะดวกในเวลาอยู่ไฟ ส่วนที่ตั้งเตาชาวมอญจะนิยมเรียกว่า "ธรมไฟ" ส่วนพื้นกระดานจะนิยมทำเป็นร่องเพราะเวลาอยู่ไฟจะได้ลมไฟได้ ฤกษ์ครัวได้ เพราะจะทำให้ความร้อนขึ้นไปถึงคนที่อยู่ไฟ ด้านข้างครัวนิยมทำหนึ่งสำหรับไว้ใช้คร่ำหม้อคว่ำไหเพื่อสะดวกในการเก็บของอย่างมีระเบียบ

4.3.6 ส่วนของใต้ถุน ชาวมอญบางกระดี่นิยมทำใต้ถุนโล่งเพื่อสะดวกในการจัดงาน และบ้านมอญส่วนใหญ่ในสมัยก่อน จะนิยมกันเป็นยุ้งหรือห้องสำหรับไว้เก็บข้าวหรือกะป็น้ำปลา เครื่องใช้ไม้สอยนั่นเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

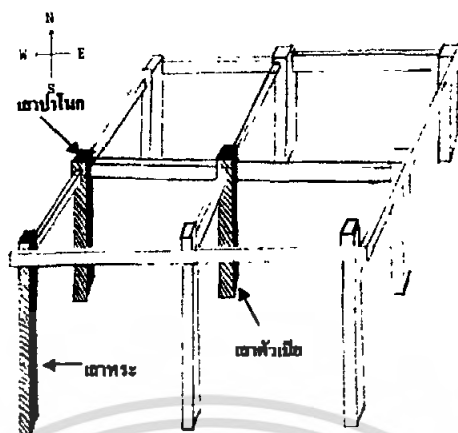
ภาพ4.6 บ้านแบบใต้ถุนโล่ง

4.3.6.1 การปลูกเรือนการเตรียมสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ในการเตรียมสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ควรเตรียมให้พร้อมก่อนเป็นอันดับแรกเพื่อเตรียมสร้างเรือน ขั้นตอนก่อนการยกเสา เอก โท

1. ต้องดูฤกษ์ที่เหมาะสม
2. ต้องปรุงบ้าน อันได้แก่ ปรุงเสา ปรุงจั่ว ปรุงฝา, ประตู, หน้าต่าง, ช่องต่างๆ เพื่อสามารถต่อเป็นรูปตัวบ้านได้เลย

เมื่อถึงฤกษ์ที่กำหนด เข้าก่อนถึงเวลาฤกษ์ที่จะยกเสาเราต้องแต่งเสาให้เสร็จก่อนเสาที่สำคัญ คือ เสาเอก หรือเสาตัวผู้ ชาวมอญนิยมเรียกว่า "เสาผี" ซึ่งตัวเสาผีจะต้องมี ผ้าโล่ง, ผ้าขาวม้าเข็มขัดทองหรือเงิน, สร้อยทอง, ผ้าโพกหัว, แขนงด้วยข้าวต้มลูกโยน, กกล้วยและผ้าขาวม้าคาดอีกหนึ่งผืน ดอกไม้รูปเทียน เสาโท หรือเสาตัวเมีย การแต่งเสานั้นสิ่งที่ต้องเตรียมคือผ้าชิ้น เลื้อยผู้หญิงเข็มขัดเงินทองนาถ, สร้อยทอง, สไบ, ผ้าขาวม้าคาด สอนเสานี้ทุกเสาจะต้องมี ผ้าขาวม้า 1 ผืน, กกล้วย และข้าวต้มลูกโยน ซึ่งเป็นภูมิปัญญาอย่างหนึ่งของคนมอญโบราณ เพราะเมื่อยกเสาช่างปลูกบ้านแต่ละคนจะต้องปีนไปอยู่บนเสาของแต่ละเสา ส่วนที่นำกล้วย ข้าวต้มลูกโยน ผ้าขาวม้าเนื่องมาจากช่างแต่ละคนต้องอยู่บนปลายเสาเป็นเวลานาน ดังนั้นในการเตรียมผ้าขาวม้าไว้ก็เพื่อที่จะให้ช่างแต่ละคนสามารถลงมาใช้เพื่อเช็ดเหงื่อหรือคลุมกันแดดได้ และในส่วนของกล้วยและข้าวต้มนั้นก็สามารรถลงมาใช้รับประทานได้นั่นเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพ 4.7 โครงสร้างของเสาบ้านซึ่งมีเสาดัวผู้, เสาดัวเมียและเสาพระ

4.3.7 เมื่อประกอบเป็นตัวบ้านเรียบร้อยแล้ว เจ้าของบ้านจะเอาเคล็ด โดยการที่เจ้าของบ้านมุงจากหรือกระเบื้องเพื่อทำเป็นหลังคาและเพื่อเอาเคล็ดบางส่วนและส่วนที่เป็นฝ้าบ้านก็อาจใช้เสื่อกันไปก่อนและบันได้ก็อาจจะเป็นบันได้ลิงป็นขึ้นไปก่อน

4.3.8 เมื่อถึงช่วงเย็น ประมาณ 6 โมงเย็น จะมีพิธีขึ้นบ้านใหม่สิ่งที่ต้องเตรียมในพิธีคือ บอกคนเฒ่าคนแก่ที่สวดประกอบพิธีได้ 1 คน และจะบอกคนแถวบ้านให้มาในพิธีขึ้นบ้านใหม่ของที่ต้องใช้ในพิธีก็จะมี พริกเขียว 1 ลูก และอุปกรณ์เครื่องนอน เช่น เสื่อ, มุ้ง, หมอน, ผ้าห่ม เป็นต้น พอเตรียมเสร็จแล้ว ก็จะเริ่มพิธีขึ้นบ้านใหม่ในวันเดียวกัน

4.3.9 ในกรณีที่มีผีมอญ ให้ลูกชายคนโตแต่งชุดผีสะพายดาบ ซึ่งประกอบด้วย เสือผี, ผ้าโพกหัวขาวแดง, แหวนพลอยเม็ดเดียวสีแดง, ผ้าทังนุ่งทังหม่ม และผ้าขาวม้าคาดเอว มาเป็นเครื่องแต่งตัวให้ลูกชายคนโต เหมือนกับการจำลองการเชิญผีขึ้นเรือน หัวหน้าครอบครัวหรือเจ้าของบ้านที่ปลูกใหม่ จะต้องเตรียมที่จะงมมือลูกชายที่แต่งชุดผีขึ้นบ้าน ส่วนภรรยาของเจ้าของบ้านจะนั่งรอที่หัวบันได เตรียมน้ำสะอาดใส่ขันเงินหรือทองเหลือง แล้วเป็นคนบอกเชิญสามีและผีประจำตระกูลขึ้นบ้าน โดยล้างเท้าให้สามีก่อนด้วยการวักน้ำใส่เท้าสามี 3 ครั้ง และลูกชายที่แต่งชุดผีอีก 3 ครั้ง ต่อจากนั้นขบวนแห่ที่เตรียมเพื่อขึ้นบ้านก็จะโห่ร้องกันอย่าง สนุกสนานเพื่อเป็นการฉลองขึ้นบ้านใหม่และในขบวนแห่ก็จะให้คนที่มาร่วมงานถืออุปกรณ์เครื่องนอนไปด้วยเมื่อขึ้นไปบนบ้านก็จะวางไว้ ส่วนคนที่แต่งชุดผีบรรพบุรุษจะต้องไปอยู่ที่บริเวณเสาเอกหรือเสาผี สามีเจ้าของบ้านและภรรยาจะนั่งหันหน้าเข้าหากันระหว่างเสาดัวผู้และเสาดัวเมีย ผู้ที่ประกอบการทำพิธีขึ้นบ้านใหม่จะเป็นผู้บอกขั้นตอนในการทำพิธีโดยการให้บอกให้พ่อบ้านและแม่บ้านนั่งหันหน้าเข้าหากัน แล้วให้จุดธูปเทียนหน้าพระพุทธรูปที่เตรียมไว้ จากนั้นมาจุดธูปเทียนที่เสาผี และจุดเทียนเสาทุกต้นๆละ 1 เล่ม แล้วผู้ประกอบพิธีก็จะเริ่มขึ้นบทสวดชุมนุมเทวดาเป็นภาษามอญ ต่อด้วยบทสวดการขึ้นบ้านใหม่ ทุกคนก็จะพนมมือพร้อมกัน เมื่อสวดเสร็จแล้ว ภรรยาจะต้องกราบสามี 3 ครั้ง เหมือนกับกราบพระ

เอกสารเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แล้วสามีภรรยา ก็จะนำน้ำอบหรือน้ำปรุงประพรมบนบ้านให้หอม แล้วจะนำข้าวตอกดอกไม้ ถั่วเขียวและเงินเหรียญที่เตรียมเอาไว้มาโปรยบนบ้าน ถึงช่วงนี้แขกที่มาร่วมงานจะเข้ามาแย่งกันเก็บคนที่ประกอบพิธีก็จะตะโกนเป็นภาษามอญว่า (ซ้าก-ฮู-ซ้าก) แปลว่า "รวยไม่รวย" แขกก็จะตอบพร้อมกันว่า (ซ้าก) แปลว่า "รวย" เสร็จจากนั้นก็เลี้ยงขนมบนบ้าน ขนมมงคลที่ใช้ คือ ลอดช่อง ซึ่งหมายความถึง ของแถมหรือของชำร่วย พอคนรับประทานอิ่มแล้วคนทำพิธีจะถามเป็นภาษามอญว่า (พ้อ-หุ-พ้อ) แปลว่า "อิ่มไม่อิ่ม" แขกก็จะตอบพร้อมกันว่า (พ้อ) แปลว่า "อิ่ม" หลังจากแขกเริ่มทยอยกลับในการขึ้นบ้านใหม่ในครั้งนั้นก็จะนำผักเขียวมาพองไว้ที่ที่เสาดอกเพื่อที่จะให้เกิดความเป็นสิริมงคลร่มเย็น เหมือนเนื้อผักเขียวหลังจากที่แขกกลับกันหมดแล้วในคืนวันเดียวกันนั้นสามีภรรยาที่เป็นเจ้าของบ้านจะไปนอนที่ไหนไม่ได้จะต้องนอนบนเรือนใหม่ หลังจากผ่านวันนั้นช่างก็จะมาต่อเติมบ้านจนเสร็จหลังจากบ้านเสร็จแล้ว เจ้าของบ้านจะต้องไปหาฤกษ์ยามที่เหมาะสมเพื่อทำพิธีขึ้นบ้านใหม่ทางสงฆ์เลี้ยงพระการเลี้ยงพระในวันสุกดิบหรือเรียกว่าวันทำของชาวบ้านก็จะมาช่วยงาน เช่น ฝ่ายชายช่วยปลอกมะพร้าว ฝ่ายหญิงล้างจานและคนสูงอายุก็จะช่วยกันทำกับข้าวในคืนวันสุกดิบเวลาประมาณ 1 ทุ่ม คนเฒ่าคนแก่ก็จะทำพิธีสวดมนต์เย็น หรือ 12 ตำนาน พอสวดเสร็จเจ้าของบ้านก็จะจัดอาหารเลี้ยงแขกพอช่วงเช้าของวันงาน ก็จะนิมนต์พระสงฆ์มาสวดมนต์ 12 ตำนาน ที่บ้าน พร้อมถวายภัตตาหารเช้าหรือเพลแล้วแต่ทางเจ้าของบ้านจะสะดวกหลังจากพระฉันเสร็จแล้วก่อนพระจะกลับวัดก็จะมีกรวด "ขยันโต" เพื่อที่จะประพรมน้ำพระพุทธมนต์ในบ้านและบริเวณบ้านเพื่อเป็นสิริมงคลกับบ้านใหม่ เป็นอันเสร็จพิธี

4.4 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนาของพื้นที่ศึกษา

4.4.1 สภาพปัญหาของชุมชน

- ปัญหาน้ำเน่าเสียของคลองสนามชัย
- ปัญหายาเสพติดในชุมชนที่นับวันจะรุนแรงมากขึ้น
- ปัญหาวัฒนธรรมและประเพณีดั้งเดิมบางอย่างที่นับวันจะสูญหายไป
- ปัญหาการจัดการขยะในชุมชน

4.4.2 การพัฒนาศูนย์บริการชุมชนในบริเวณพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ให้บริการพื้นฐาน ด้านสังคมแก่ประชาชนในพื้นที่และรองรับนโยบายของกรุงเทพฯ ในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว การดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว ย่อมส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของชุมชน การพัฒนาและบริการทางสังคมในภาพรวมของกรุงเทพฯ บทบาทการพัฒนาของแต่ละชุมชน

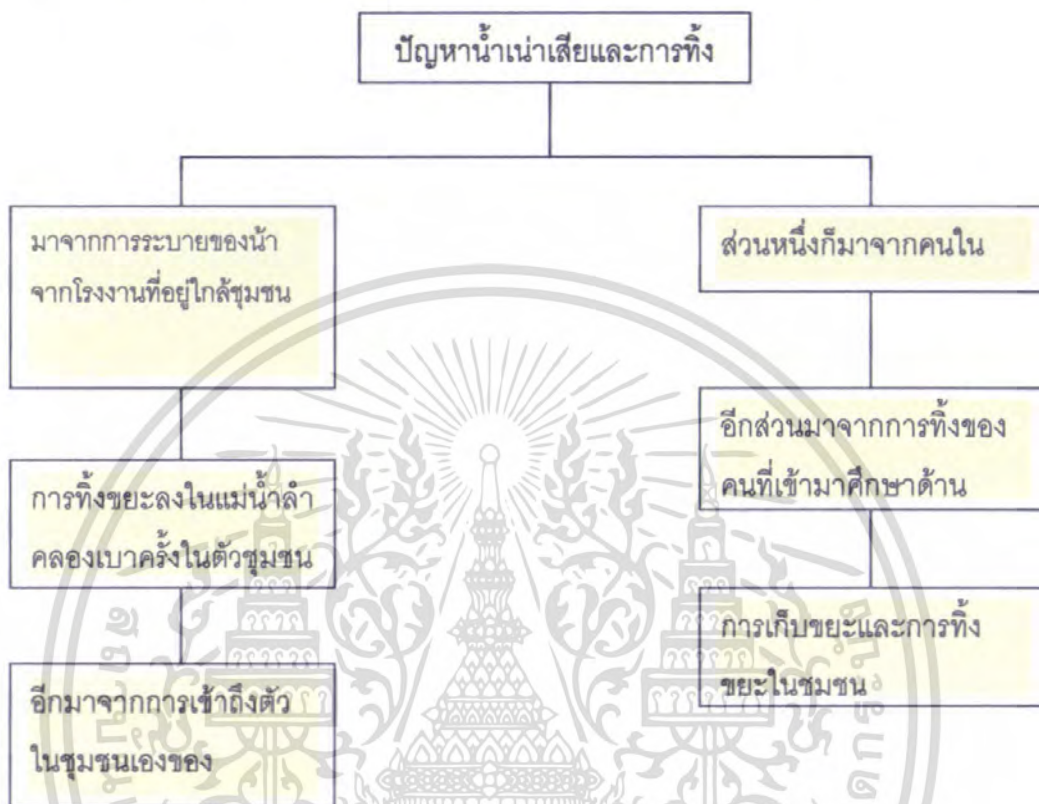
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และศักยภาพ ของพื้นที่ความเป็นไปได้ในการ ดำเนินงานและความ ต้องการของประชาชนในชุมชน ทั้งนี้พิจารณาจาก 3 ประเด็นหลักได้แก่

- สภาพทางกายภาพและความสะดวกในการคมนาคม
- ทรัพยากรธรรมชาติและเอกลักษณ์ของพื้นที่
- วัฒนธรรมทางสังคมและความคิดเห็นของชุมชน

4.4.3 ชุมชนวัดบางกระดี่เป็นชุมชนริมแม่น้ำตั้งอยู่ตาม แนวคลองสนามชัยและคลอง บางกระดี่จุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ได้แก่ กลุ่มเรือนไทยที่สร้างตามประเพณีดั้งเดิมของ ชาวไทยรามัญ เป็นเรือนไม้ใต้ถุนสูงหลังคาทรงไทย สร้างเรียงรายต่อกันไปตามแนวคลองผู้ ประชาชนในชุมชนยังคงมีการประกอบอาชีพ ในการทำหลังคาจากและขนมจาก ซึ่งในบริเวณด้าน ใต้ของชุมชนยังคงเป็นป่าจากที่สมบูรณ์จากการศึกษาและสำรวจในพื้นที่พบว่า ประชาชนในชุมชน บางกระดี่ส่วนใหญ่ยังรักษา วัฒนธรรมและประเพณีในชุมชน ให้ความสำคัญกับกิจกรรมและ เทศกาลต่างๆ ที่ชุมชนจัดขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานประเพณี สงกรานต์ของชาวไทยรามัญ ซึ่งมีความโดดเด่นและ ได้รับความสนใจจากประชาชนนอกชุมชน มาร่วมงานเป็นจำนวนมากมาโดย ตลอด นอกจากนี้ชุมชนวัดบางกระดี่ยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางน้ำแห่งหนึ่งที่น่าสนใจ และ นักท่องเที่ยวแวะเวียนไปเป็นประจำด้วย ลักษณะทางวัฒนธรรมซึ่งปรากฏชัด ในรูปของการปลูก สร้างอาคารและงานเทศกาลของชุมชนประกอบกับความเห็นที่พ้องกันของประชาชนซึ่งได้จากการ สัมภาษณ์ในชุมชนจึงกำหนดบทบาทของ ศูนย์บริการในชุมชนในการส่งเสริม การท่องเที่ยวทาง วัฒนธรรม

4.4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลชุมชน

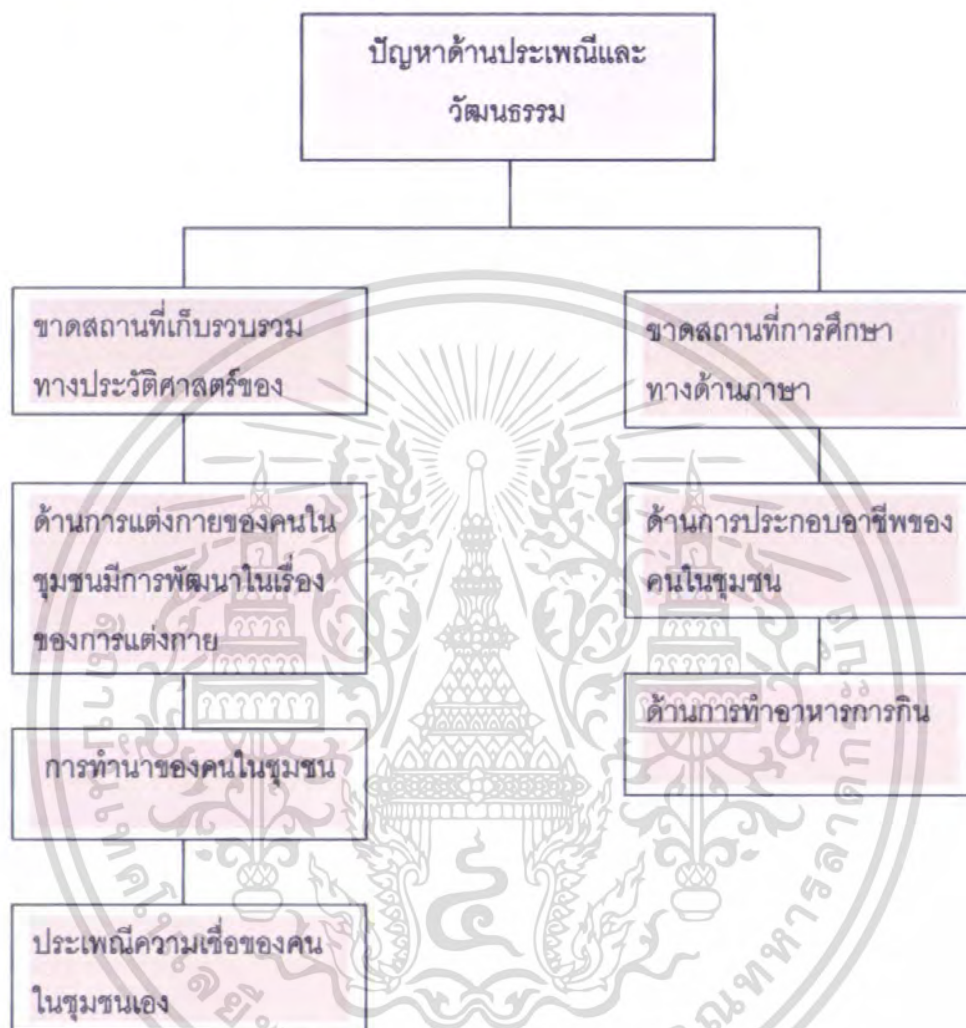

4.4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนวิถีชีวิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.6 การวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนประเพณีและวัฒนธรรม

4.5 การวิเคราะห์จินตภาพของพื้นที่ของชุมชนและพื้นที่ศึกษา

4.5.1 การคมนาคม

- ทางบก มีถนนสายที่สำคัญ 1 สาย ได้แก่ ถนนบางกระบือ และทางเดินเท้าของชุมชน บางกระบือ หมู่ 8 และหมู่ 9 ทางเดินหลักเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กกว้าง 1.00-2.00 เมตร

- ทางน้ำ

มีคลองที่สำคัญ 1 สาย คือ คลองสนามชัย ซึ่งแยกมาจากคลองบางหลวงไปสุดเมืองสมุทรสาคร ที่แม่น้ำท่าจีน

- การไฟฟ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การประปาทุกหลังคาเรือนมีน้ำประปาใช้ และมีน้ำบาดาลชุมชน 1 บ่อ ส่วนบ้านที่มีถังเก็บ น้ำจะรองน้ำฝนไว้ใช้บริโภคภายในครอบครัว

4.5.2 แหล่งน้ำตามธรรมชาติ

- คลองสนามชัย
- คลองบางกระดี่น้อยแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นเพื่ออุปโภคหรือบริโภค

4.5.3 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

- แหล่งน้ำเลี้ยงกุ้งทะเล มีปริมาณเพียงพอ
- แหล่งน้ำปลูกจากมี ปริมาณเพียงพอ

4.6 การวิเคราะห์เพื่อหาศักยภาพในการพัฒนา

4.6.1 ความต้องการพื้นฐานของประชาชน

จากการนำผลการสำรวจความต้องการของประชาชน ในการรับบริการจากศูนย์บริการชุมชนที่จัดตั้งในแต่ละพื้นที่ชุมชนมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน องค์ประกอบชุมชนสามารถแบ่งรายละเอียดของความต้องการในโครงการออกเป็น 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ดังนี้

- กลุ่มความต้องการที่เกี่ยวข้องกับอาคารของศูนย์บริการชุมชน
- กลุ่มความต้องการนี้เป็นความต้องการด้านการใช้ ประโยชน์ภายในอาคารใน

ลักษณะพื้นที่ใช้สอยโดยรวม และพื้นที่ใช้สอยที่เป็นสัดส่วน

- กลุ่มความต้องการที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ ที่โล่ง ที่ว่าง
- กลุ่มความต้องการที่เป็นความต้องการด้าน พื้นที่เพื่อใช้สำหรับอเนกประสงค์

นันทนาการ และการกีฬา มีขนาดการใช้พื้นที่ที่มีมาตรฐาน หรือจำนวนต่อคนตาม

มาตรฐานการใช้ประโยชน์พื้นที่และพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร เช่น สนามฟุตบอล

สนามเด็กเล่น ลานจอดรถ

- กลุ่มความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ
- กลุ่มความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ เป็นความต้องการ

เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกทั่วไปที่ควรจะมีสำหรับชุมชน เช่น ตู้โทรศัพท์สาธารณะ ตู้ไปรษณีย์ เป็นต้น ทั้งนี้จะต้องคำนึง ถึงตำแหน่งที่ตั้งหรือที่ติดตั้งเป็นหลัก เมื่อประมวลผลการสำรวจมาวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญสำหรับความต้องการของประชาชนแต่ละชุมชน โดยให้ความสำคัญ

ในลำดับต้นประมาณลำดับที่ 1 ถึง 12 เป็นหลัก พบว่าความต้องการของประชาชนในการรับบริการจากศูนย์บริการชุมชนวัดบางกระดี่ มีรายละเอียดดังนี้

4.6.2 ความต้องการที่เกี่ยวข้องกับอาคารของศูนย์บริการชุมชน ได้แก่

- ศูนย์หัตถกรรม
- ศูนย์ผู้สูงอายุ
- ห้องสมุด
- ศูนย์ข้อมูลวัฒนธรรม
- ศูนย์แนะแนวอาชีพ
- หน่วยบรรเทาสาธารณภัย
- ร้านค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน
- สถานีวิทยุชุมชน
- ศาลาประชาคม
- หอกระจายข่าว
- ศูนย์ส่งเสริมการประมง
- ศาลาพักผ่อน

4.6.3 ความต้องการที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ ที่โล่ง ที่ว่าง ได้แก่

- สนามเด็กเล่น
- สวนสาธารณะ
- ลานอเนกประสงค์
- สนามกีฬาและลานกีฬา

4.6.4 ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ ได้แก่

- ตู้ไปรษณีย์
- ป้อมตำรวจ
- ตู้โทรศัพท์สาธารณะ

4.6.5 นอกเหนือจากกลุ่มความต้องการข้างต้น ซึ่งเป็นกรอบพื้นฐานในการกำหนดรายละเอียดโครงการในด้านประโยชน์ใช้สอยหลักของศูนย์บริการชุมชนแล้ว ยังมีความต้องการด้านพื้นที่ที่แตกต่างกันอีกด้วย ความต้องการด้านพื้นที่ที่แตกต่างกันนี้แบ่งเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6.6 พื้นที่พื้นฐานภายในอาคาร ประกอบด้วยพื้นที่ ประโยชน์ใช้สอยส่วนกลางชั้น พื้นฐาน อันเป็นประโยชน์ใช้สอยที่จำเป็นภายในอาคารศูนย์บริการชุมชนทุกศูนย์ ได้แก่

- โถงทางเข้า หรือ โถงพักคอย
- ห้องน้ำ
- ห้องเก็บของ
- ห้องเครื่องงานระบบ
- ทางสัญจรภายในอาคารและบันได

4.6.7 พื้นที่พื้นฐานภายนอกอาคาร ประกอบด้วย พื้นที่ใช้ประโยชน์อื่นๆ ภายนอกอาคาร นอกเหนือจากความต้องการหลัก ที่ได้จากการสำรวจ โดยพื้นที่บางประเภทจะสามารถรวมอยู่ในรายละเอียดความต้องการของศูนย์บริการชุมชนได้ เช่นที่จอดรถ อาจรวมอยู่ในลานอเนกประสงค์ หรือพื้นที่สวนได้ แต่บางประเภทมีความต้องการพื้นที่เฉพาะ เช่น ท่าเรือ เป็นต้น ความต้องการการให้บริการอื่นๆ ของประชาชน

4.6.8 ความต้องการให้บริการอื่นเพิ่มเติม ด้านระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการของประชาชนในชุมชนวัดบางกระดี่ ได้แก่

- ระบบกำจัดขยะมูลฝอย
- ระบบบำบัดน้ำเสีย
- ที่ทำการไปรษณีย์
- สนามกีฬาในร่ม
- บริการรถประจำทาง

4.6.9 เมื่อสรุปผลของการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการให้มี การบริการชุมชนของประชาชนในชุมชนวัดบางกระดี่ เพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพพบว่ามีความต้องการด้านการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย การติดต่อสื่อสาร การเดินทางสัญจร และนันทนาการเป็นหลัก โดยมีความต้องการการบริการวิชาชีพ และศูนย์ข้อมูลด้านอื่นๆ รองลงมาตามลำดับ ทั้งนี้ข้อมูลซึ่งเป็นผลจากแบบสอบถาม จะนำไปวิเคราะห์เพิ่มเติมประกอบข้อมูลอื่นๆ อีกหลายด้าน เช่นเกณฑ์มาตรฐานองค์ประกอบชุมชน ความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการ ความเป็นไปได้ในด้านกายภาพ ขนาดพื้นที่ งบประมาณ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งการให้บริการชุมชนที่เหมาะสมที่สุด เพื่อนำไปพัฒนาในการออกแบบต่อไป

4.7 การวิเคราะห์บทบาทของพื้นที่ศึกษาในอนาคต

4.7.1 การพัฒนาศูนย์บริการชุมชนใน บริเวณพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อที่ ให้บริการพื้นฐานด้านสังคม แก่ประชาชนในพื้นที่และรองรับนโยบายของ กรุงเทพฯ ในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว การดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวย่อมส่งผล โดยตรงต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของ ชุมชน การพัฒนาและบริการทาง สังคมในภาพรวมของกรุงเทพฯ บทบาทการพัฒนาของแต่ละ ชุมชนขึ้นอยู่กับสถานภาพและศักยภาพ ของพื้นที่ความเป็นไปได้ในการดำ เนินงานและความ ต้องการของประชาชนในชุมชน ทั้งนี้คณะที่ปรึกษาพิจารณาจาก 3 ประเด็นหลักได้แก่

- สภาพทางกายภาพและความสะดวกในการ คมนาคมทรัพยากรธรรมชาติและ เอกลักษณ์ของพื้นที่

- วัฒนธรรมทางสังคมและความคิดเห็นของชุมชนชุมชนวัดบางกะดีเป็นชุมชนริม แม่น้ำตั้งอยู่ตามแนวคลองสนามชัยและ คลองบางกระดีจุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ได้แก่ กลุ่มเรือนไทยที่สร้างตามประเพณีดั้งเดิมของชาว ไทยรามัญเป็นเรือนไม้ได้ถูกสูงหลังคาทรงไทย สร้างเรียงรายต่อกันไปตามแนวคลอง ผู้ประชาชนในชุมชนยังคงมีการประกอบอาชีพในการทำ หลังคาจากและขนมจาก ซึ่งในบริเวณด้านใต้ของชุมชนยังคงเป็นป่าจากที่สมบูรณ์

4.7.2 จากการศึกษาและสำรวจในพื้นที่พบว่า ประชาชนในชุมชนบางกระดีส่วนใหญ่ยัง รักษาวัฒนธรรมและประเพณีในชุมชน ให้มีความสำคัญกับกิจกรรมและเทศกาลต่างๆ ที่ชุมชนจัด ขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานประเพณีสงกรานต์ของชาวไทยรามัญ ซึ่งมีความโดดเด่นและได้รับความ สนใจจากประชาชนนอกชุมชนมาร่วมงานเป็นจำนวนมากมาโดยตลอด นอกจากนี้ชุมชนวัดบาง กระดียังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางน้ำแห่งหนึ่งที่น่าสนใจ และนักท่องเที่ยวจะเวียนไปเป็นประจำ ด้วยเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมซึ่งปรากฏชัดในรูปของการปลูกสร้างอาคารและงานเทศกาลของ ชุมชนประกอบกับความเห็นที่พ้องกันของประชาชนซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ในชุมชนจึงกำหนด บทบาทของศูนย์บริการในชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

บทที่ 5

การกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนา

5.1 การกำหนดนโยบายของการวางแผนพัฒนา

ผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินพร้อมด้วยข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ ซึ่งระบุประเภทของกิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้ในบริเวณนั้นๆ เพื่อเป็นกรอบและแนวทางให้เกิดการพัฒนาผัง การใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละประเภทจะมีกิจกรรมที่ห้ามดำเนินการ กิจกรรมที่ต้องการให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ และกิจกรรมที่สามารถดำเนินการพัฒนาได้โดยมีเงื่อนไขด้านที่ตั้ง ขนาดของอาคาร และจำนวนพื้นที่ซึ่งมีการจำกัดโดยมีการพิจารณาเป็นอัตราส่วนร้อยละของพื้นที่บริเวณพื้นบริเวณที่นั้นๆ การจัดทำผังการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณศูนย์บริการชุมชนในพื้นที่ชนบทและการเกษตรกรรมเขตบางขุนเทียนและเขตทุ่งครุ เพื่อกำหนดบริเวณที่ตั้งที่มีความเหมาะสมของกิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะ(Public Use) ได้แก่ สถานที่ให้บริการทางสังคมต่างๆ รวมถึง ร้านค้า และตลาด ซึ่งเป็นสถานที่ที่ประชาชนในชุมชนใช้ร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางต่อการพัฒนาโครงข่ายถนนและระบบสาธารณูปโภค ได้อย่างเหมาะสมต่อไป ชุมชนวัดบางกระดี่เป็นชุมชนที่มีการพัฒนาอย่างหนาแน่นครอบคลุมพื้นที่หมู่ 8 หมู่ 9 และหมู่ 2 ต่อเนื่องกัน การคมนาคมเข้าถึงโดยทางบกมีเพียงถนนบางกระดี่ซึ่งเชื่อมต่อกับถนนพระรามที่ 2 ภายในชุมชนมีวัดบางกระดี่เป็นศูนย์รวมจิตใจ และเป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมสำหรับเทศกาลต่างๆ บริเวณด้านเหนือของริมคลองสนามชัยมีการพัฒนาและขยายตัวของที่อยู่อาศัยซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการ อสังหาริมทรัพย์ ในขณะที่บริเวณด้านใต้ริมคลองสนามชัยยังคงสภาพของกลุ่มบ้านเรือนชาวไทยรามัญ เรียงรายตามแนวริมคลองและเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของชุมชนวัดบางกระดี่ ด้วยสภาพของชุมชนปัจจุบันที่ยังคงดำรงรักษาวัฒนธรรมของชุมชนในขณะที่มีการพัฒนาเมืองได้มีการขยายตัวเข้ามาในพื้นที่ จึงกำหนดแนวความคิดการวางแผนผังการใช้ประโยชน์พื้นที่ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.1 พื้นที่ชุมชนอนุรักษ์ กำหนดให้เป็นพื้นที่อยู่อาศัยบริเวณริมคลองซึ่งเป็นบริเวณที่ยังรักษาเอกลักษณ์เดิมของชุมชน เพื่อเป็นการสงวนรักษาพื้นที่อันเป็นเอกลักษณ์

5.1.2 พื้นที่สาธารณูปการและศูนย์บริการชุมชน

กำหนดให้บริเวณป่าจากทางด้านใต้ของวัดบางกระดี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความสวยทางธรรมชาติและมีสภาพอันเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนเนื่องจากบริเวณภายในชุมชนมีการพัฒนาที่หนาแน่นแล้ว ทั้งนี้จะต้องมีการพัฒนาและจัดทำทางเข้าถึง โดยเป็นทางสัญจรทางเท้าต่อจากถนนทางใต้ของวัดขนานไปกับคลองบางกระดี และจัดทำโครงข่ายถนนเพิ่มในชุมชนคลองบางกระดีเพื่อไปเชื่อมต่อกับถนนบางขุนเทียน-ชายทะเล

5.1.3 พื้นที่พาณิชย์กรรมชุมชน

กำหนดให้กระจายอยู่ 2 บริเวณ คือ พื้นที่ริมถนนบางกระดีเหนือคลองสนามชัยซึ่งเป็นบริเวณร้านค้าในปัจจุบัน และพื้นที่ทางด้านใต้คลองสนามชัย ด้านหลังวัดบางกระดี ซึ่งเป็นบริเวณต่อเนื่องระหว่างที่อยู่อาศัยของชุมชนปัจจุบันและบริเวณการขยายตัวของที่อยู่อาศัยอนาคตเพื่อให้บริการแก่ประชาชนในชุมชนได้สะดวก

5.1.4 พื้นที่อยู่อาศัยชุมชน

กำหนดให้อยู่ด้านใต้ของชุมชนปัจจุบันขนานไปกับคลองสนามชัย เพื่อรองรับการขยายตัวของประชากรและเพื่อความสอดคล้องกับแผนพัฒนาโครงข่ายถนนและสาธารณูปโภค

5.1.5 พื้นที่อยู่อาศัยและเกษตรกรรม (ก.4)

กำหนดให้อยู่โดยรอบพื้นที่พาณิชย์กรรมชุมชนพื้นที่สาธารณูปการกำหนดพื้นที่พักอาศัยและเกษตรกรรม โดยบริเวณที่อยู่อาศัยและเกษตรกรรมเป็นหลัก ส่วนการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการอยู่อาศัย ซึ่งเป็นกิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่เป็นสาธารณะสามารถทำได้โดยมีข้อกำหนดในการปลูกสร้างที่เข้มงวดมากขึ้นเพื่อเป็นมาตรการผลักดันให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องกับผังการใช้ประโยชน์พื้นที่และระบบสาธารณูปโภค ทั้งนี้รายละเอียดของการใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นไปตามชนบทและเกษตรกรรม(ก.4) ในร่างผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร

5.1.6 พื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม (ก.3) ได้แก่ บริเวณพื้นที่โดยรอบชุมชนวัดบางกระดีซึ่งตามร่างผังเมืองกรุงเทพมหานคร กำหนดให้เป็นพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรมประเภท(ก3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 การคาดการณ์จำนวนผู้ใช้พื้นที่ศึกษาในอนาคต

5.2.1 จากการศึกษาโครงการวางและจัดทำผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร มีการคาดการณ์จำนวนประชากรอนาคตของกรุงเทพฯ โดยพิจารณาแบ่งพื้นที่ตามเขตปกครองออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มเขตที่อยู่บริเวณศูนย์กลางเมืองจะมีประชากรลดลงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาจากที่อยู่อาศัยเป็นสถานประกอบการธุรกิจ ในขณะที่กลุ่มเขตบริเวณพื้นที่ชานเมืองซึ่งยังมีพื้นที่ว่างและมีศักยภาพอันเนื่องมาจากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการจะมีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงสุด ทั้งนี้เขตบางขุนเทียนและเขตทุ่งครุเป็นพื้นที่ชานเมืองมีการเพื่อประชากรตามการคาดการณ์ระหว่างปี พ.ศ. 2546 ถึง พ.ศ.2565 โดยเฉลี่ยอัตราร้อยละ 2.219 และ 2.807 ตามลำดับ

5.2.2 อย่างไรก็ตามจากข้อมูลสถิติการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรรายแขวงตามทะเบียนราษฎรระหว่างปี พ.ศ.2541-2546 มีการเพิ่มประชากรในแขวงท่าข้ามและแขวงแสมดำในเขตบางขุนเทียนในอัตราร้อยละ 4.4 และร้อยละ 4.23 ส่วนแขวงทุ่งครุและแขวงบางมดในเขตทุ่งครุมีการเพิ่มในอัตราร้อยละ 5.44 และ 2.39 ตามลำดับ ซึ่งลักษณะการเพิ่มประชากรในบริเวณที่อยู่ไกลจากพื้นที่เมืองและมีสภาพเป็นชนบทจะมีอัตราการเพิ่มประชากรสูงกว่าในบริเวณใกล้เมืองเช่นเดียวกับลักษณะการเปลี่ยนแปลงประชากรของกรุงเทพฯโดยรวม

5.2.3 การคาดการณ์จำนวนประชากรที่ใช้บริการของศูนย์บริการชุมชนได้ใช้แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงตามสภาพของพื้นที่ โดยยึดกรอบการเพิ่มประชากรของกรุงเทพฯ โดยรวมซึ่งมีอัตราการเพิ่มประชากรระหว่างปี พ.ศ.2546 – 2566 ของแขวงท่าข้าม แขวงแสมดำ แขวงทุ่งครุ และแขวงบางมด ร้อยละ 2.313 2.180 4.011 และ 1.378 ต่อปีตามลำดับโดยการนำมาใช้เป็นค่าในการคาดการณ์จำนวนประชากรอนาคตของหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ในแขวงต่างๆ ดังแสดงในตาราง

5.2.4 จากตำแหน่งที่ตั้งของศูนย์บริการชุมชนและจำนวนประชากรที่คาดการณ์ในอนาคตซึ่งกระจายอยู่ตามหมู่บ้านสามารถกำหนดจำนวนประชากรเป้าหมายในปี พ.ศ.2566 ที่จะรับบริการจากศูนย์บริการชุมชนวัดบางกระดี 114,000 คน ทั้งนี้ยังไม่รวมประชากรนอกพื้นที่ซึ่งจำเข้าไปใช้บริการ

**ตารางที่ 5.1 อัตราการเพิ่มประชากรจำแนกตามรายแขวงกรุงเทพฯ ตาม
การศึกษา โครงการ วางและจัดผังเมืองรวมกรุงเทพฯ
(ปรับปรุงครั้งที่ 2)**

เขต	ประชากร พ.ศ.2543 (คน)	ประชากร พ.ศ.2565 (คน)	อัตราการเพิ่ม ประชากร (ร้อยละ/ปี)	ประชากร พ.ศ.2546 (คน)	ประชากร ร พ.ศ. 2566 (คน)
เขตบาง ขุนเทียน	117,883	175,445	2,219	123,525	178,345
เขตทุ่ง ครุ	97,785	158,178	2,817	101,254	158,098

**ตารางที่ 5.2 อัตราการเพิ่มประชากรรายแขวงในเขตบางขุนเทียนและเขตทุ่งครุ
พ.ศ.2541-2546**

แขวง	ประชากร พ.ศ.2541 (คน)	ประชากร พ.ศ.2546 (คน)	อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ/ปี)
ท่าข้าม	29,268	35,715	4.40
แสมดำ	72,460	87,710	4.23
ทุ่งครุ	84,561	101,254	5.44
บางมด	43,205	54,954	2.39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 การคาดการณ์จำนวนประชากรวัยเรียนและทุ้งครุ
หน่วย:คน

หมู่ที่	ท่าข้าม		แสมดำ		บางมด		ทุ้งครุ	
	2546	2566	2546	2566	2546	2566	2546	2566
1	7,051	10,313	14,936	21,448	18,332	23,384	25,341	45,670
2	1,030	1,506	3,490	5,012	8,070	10,294	6,936	12,500
3	1,820	2,662	1,473	2,115	2,295	2,928	3,482	6,275
4	9,788	14,316	8,845	12,701	13,304	16,971	4,432	7,987
5	2,072	3,031	8,825	12,673	4,077	5,201	9,406	16,951
6	1,524	2,229	32,461	46,614			5,115	9,218
7	5,609	8,204	14,001	20,105				
8	2,663	3,895	1,317	1,891				
9	2,324	3,399	901	1,294				
10	1,548	2,264	763	1,096				
11	286	418	798	1,146	222	283	242	436
รวม	35,715	52,237	87,810	126,095	46,300	59,060	54,954	99,038

5.3 การวิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมของประชากรที่เข้ามาในการศึกษา

5.3.1 แบ่งออกด้วยถิ่น 3 กลุ่ม

- กลุ่มนักเรียน
- กลุ่มนักศึกษา
- กลุ่มประชาชนทั่วไปและนักท่องเที่ยว

ส่วนใหญ่กลุ่มที่เข้ามาในชุมชนส่วนใหญ่มักจะมาศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตของชุมชนมอญบางกระดี่ ประเพณีการเล่นต่าง และศิลปวัฒนธรรมของตัวชุมชนรวมถึงการศึกษาการใช้ภาษาของชุมชนมอญการปลูกเรือนซึ่งตัวชุมชนมอญนี้มีการก่อตั้งขึ้นในสมัยตอนต้นรัชกาลที่ 4 ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของชาวมอญที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศไทย ซึ่งตั้งอยู่ในเขตบางขุนเทียน แขวงแสมดำ ถนนพระรามที่ 2 ประกอบไปด้วยหมู่ที่ 2,8 และ 9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพในอนาคต

ชุมชนมอญบางกระดี่ปัจจุบันเป็นชุมชนที่มีขนาดใหญ่ และมีความหนาแน่นของประชากรเพิ่มมากขึ้นจึงทำให้ชุมชนตัวมีการขยายตัวออกมาซึ่งอาจจะส่งผลให้ระบบนิเวศของตัวชุมชนถูกทำลายจึงต้องกำหนดพื้นที่เป็นส่วนสาธารณะขึ้นเพื่อช่วยให้เกิดพื้นที่สีเขียวเพื่อลดปัญหาความแออัดและการทำลายระบบนิเวศของชุมชน ในอนาคตอาจจะต้องมีการขยายถนนในชุมชนบางส่วนเนื่องจาก มีการขยายครอบครัวซึ่งนำมาซึ่งปัญหาการทำลายพื้นที่ในชุมชน และพื้นที่ในชุมชนส่วนใหญ่เป็นของเอกชน ซึ่งจะต้องมีการสำรวจพื้นที่มากขึ้น

5.4.1 แนวทางการแก้ไข

กำหนดพื้นที่ในการปลูกสร้างให้กับประชาชนและให้กับประชาชนและให้ความรู้กับประชาชนในชุมชน

กำหนดกิจกรรมให้เกิดขึ้นใน 1 ปีทำให้ชุมชนเกิดรายได้และสามารถช่วยเหลือตัวเองได้โดยไม่ต้องออกไปทำงานที่อื่นของหมูนสาวในชุมชน

บทที่ 6

การเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุมชน

6.1 แนวทางการวางแผนพัฒนาพื้นที่การศึกษา

พัฒนาด้านการอาชีพในชุมชนและประเพณีวิถีชีวิตของคนในชุมชนส่งเสริมกิจกรรมให้กับ 1ชุมชนเพื่อตอบสนองความต้องการของคนในชุมชนให้ได้มากที่สุดและส่งเสริมความเป็นอยู่และชีวิตโดยการพึ่งพากันเองในตัวชุมชนเป็นสิ่งสำคัญก่อนที่จะส่งเสริมไปในทางการท่องเที่ยว

6.1.1 จัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมกิจกรรมคนในชุมชน เช่นการสร้างศูนย์บริการชุมชน ประกอบไปด้วย

- ห้องสมุดในชุมชน
- ศูนย์กิจกรรมในชุมชนเพื่อเป็นการศึกษาด้านต่างที่ตัวชุมชนเองยังคงมีอยู่และเผยแพร่ความรู้ต่างให้คนในชุมชนและนอกชุมชนที่มีความสนใจ

- ลานกีฬาในชุมชนเพื่อฝึกทักษะด้านการออกกำลังกายถูกต้องและป้องกันในเลือกยาเสพติด

- หอวิทยุและข่าวสารในชุมชน

6.2 แนวทางในการพัฒนาด้านกายภาพ

6.2.1 พัฒนาด้านภูมิสถาปัตยกรรมในตัวชุมชนพัฒนาด้านบ้านเรือนเพื่อส่งเสริมด้านความเป็นอยู่ชีวิตที่ดีในชุมชนให้ได้ ประสิทธิภาพความเป็นอยู่และการพึ่งพาอาศัยกันเองในตัวชุมชนเป็นสิ่งสำคัญก่อนที่จะส่งเสริมไปในทางการท่องเที่ยว

ประกอบไปด้วย

- จัดภูมิสถาปัตยกรรมการปลูกต้นไม้ริมคลองเพื่อส่งเสริมและพัฒนาด้านมุมมอง

ในชุมชนให้ดี

- การจัดป้ายโฆษณาและการสื่อสารในตัวชุมชนเอง

- พัฒนาจัดที่ทิ้งขยะในชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- จัดพื้นที่สีเขียวในชุมชนเองโดย กำหนดพื้นที่และกิจกรรม ให้คนให้ชุมชนรู้จัก รักษาและหวงแหนพื้นที่ในตัวชุมชนเอง

6.2.1 สภาพภาพรวมการออกแบบ

การออกแบบอาคารศูนย์ทัศนกรรมเพื่อ ตอบสนองความต้องการคนส่วนใหญ่ ในชุมชนและเพื่อ พัฒนาด้านความเป็นอยู่ในชีวิตของคนในชุมชน เพื่อส่งเสริมด้านกิจกรรมเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน ของคนในชุมชนให้อยู่ได้ด้วยตัวของชุมชนเองก่อนนำไปสู่การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในตัวชุมชน

- ด้านการออกแบบห้องสมุดในชุมชนเพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ของคนในชุมชนเอง การค้นหาและทั้งเด็กและผู้สูงอายุ

- ด้านการจัดสถานที่ออกกำลังกาย ในตัวชุมชนเพื่อส่งเสริมกิจกรรมในตัวชุมชน และส่งเสริมด้านการพัฒนาด้านทักษะการออกกำลังกายอย่างถูกวิธีการออกกำลังกายช่วยส่งเสริม พารามัยที่แข็งแรงทั้งเด็กและผู้สูงอายุให้มีร่างกายที่แข็งแรง

- ออกแบบด้านหอวิทยุในชุมชนเองเพื่อส่งเสริมสื่อและข่าวสารในตัวชุมชนเองและ การรับรู้ถึงเรื่องราวต่างทั้งในชุมชนเองและนอกชุมชนตัวชุมชน

6.2.2 ด้านการพัฒนาทางกายภาพของตัวชุมชน

- ด้านการจัดภูมิทัศน์ทางสถาปัตยกรรมโดยการปลูกต้นไม้ตามลำคลองเพื่อความ สวยงามในชุมชนเอง

- จัดทำป้ายโฆษณาและสื่อต่างเพื่อตระหนักถึงคุณค่า และวิถีชีวิตของคนในชุมชน และการต่อสู้ความยั่งยืนของชุมชนปลูกฝังจิตใต้สำนึกของคนในชุมชนเอง ให้รู้จักรักษาวัฒนธรรม และประเพณีของคนในชุมชน

- จัดที่ทิ้งขยะในชุมชนเองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมของกลุ่มคนในชุมชนและ บุคคลภายนอกชุมชนที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับตัวชุมชนมาเที่ยวพื้นที่ในตัวชุมชนมาศึกษาพฤติกรรมของ ในชุมชนมอญนี้เองและเพื่อป้องกันการทิ้งขยะลงแม่น้ำลำคลองในชุมชนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเน่า เสียในแม่น้ำลำคลองพร้อมกันการส่งเสริมด้านระบายน้ำในชุมชนเองด้วยในภาครัฐรูปแบบ สถาปัตยกรรมอาคารศูนย์บริการชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3 สรุปภาพรวมการออกแบบ

แนวความคิดในการออกแบบอาคารศูนย์บริการชุมชนวัดบางกระดี่ มุ่งเน้นให้เกิดความสอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศ ซึ่งเป็นพื้นที่น้ำท่วมถึงตัวอาคารจึงสร้างอยู่บนโครงสร้างเสาลอยยกพื้น เพื่อให้ประโยชน์สามารถใช้ได้ตลอดทั้งปี แม้ในช่วงที่เกิดภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ รูปแบบทางสถาปัตยกรรมเน้นให้เกิดความกลมกลืนกับรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยภาคกลางโดยปรับประยุกต์ให้มีความเรียบง่ายและเน้นทันสมัยเป็นที่สังเกตได้ชัดเจนในพื้นที่ กลุ่มอาคารและพื้นที่ ใช้งานสามารถปรับเปลี่ยน เพิ่มขยายได้เพื่อความยืดหยุ่นต่อการใช้งานทั้งปัจจุบันและอนาคตรวมทั้งลักษณะการบริการและการบริหารจัดการซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละช่วงเวลาตลอดทั้งวันของพื้นที่ นั้นๆ วัสดุก่อสร้างที่ใช้เป็นวัสดุที่ทนทานต่อสภาพแวดล้อมและง่ายต่อการดูแลรักษาเนื่องจากในบางพื้นที่สภาพที่ดินเป็นโคลน ทราย และมีน้ำเค็มเข้าถึงได้ โครงการสร้างอาคารจึงจะต้องเลือกวัสดุที่ทนทานต่อความเค็มได้อีกยังเป็นวัสดุที่มีรูปแบบเรียบง่ายและร่วมสมัยอยู่ตลอดเวลา ทำให้อาคารไม่ดูทึดทึบหรือเก่าอย่างรวดเร็ว ทั้งยังสามารถทำความสะอาดและปรับปรุงซ่อมแซมได้ง่ายไม่ต้องอาศัยเทคโนโลยีที่ซับซ้อน ช่วยให้ชุมชนสามารถดูแลรักษาอาคารศูนย์บริการได้ด้วยตนเอง

6.3.1 จากการศึกษาความต้องการของชุมชนในการใช้ประโยชน์จากการศูนย์บริการชุมชนประกอบกับแนวความคิดในการออกแบบได้กำหนดเป็นรายละเอียดโครงการโดยสังเขป

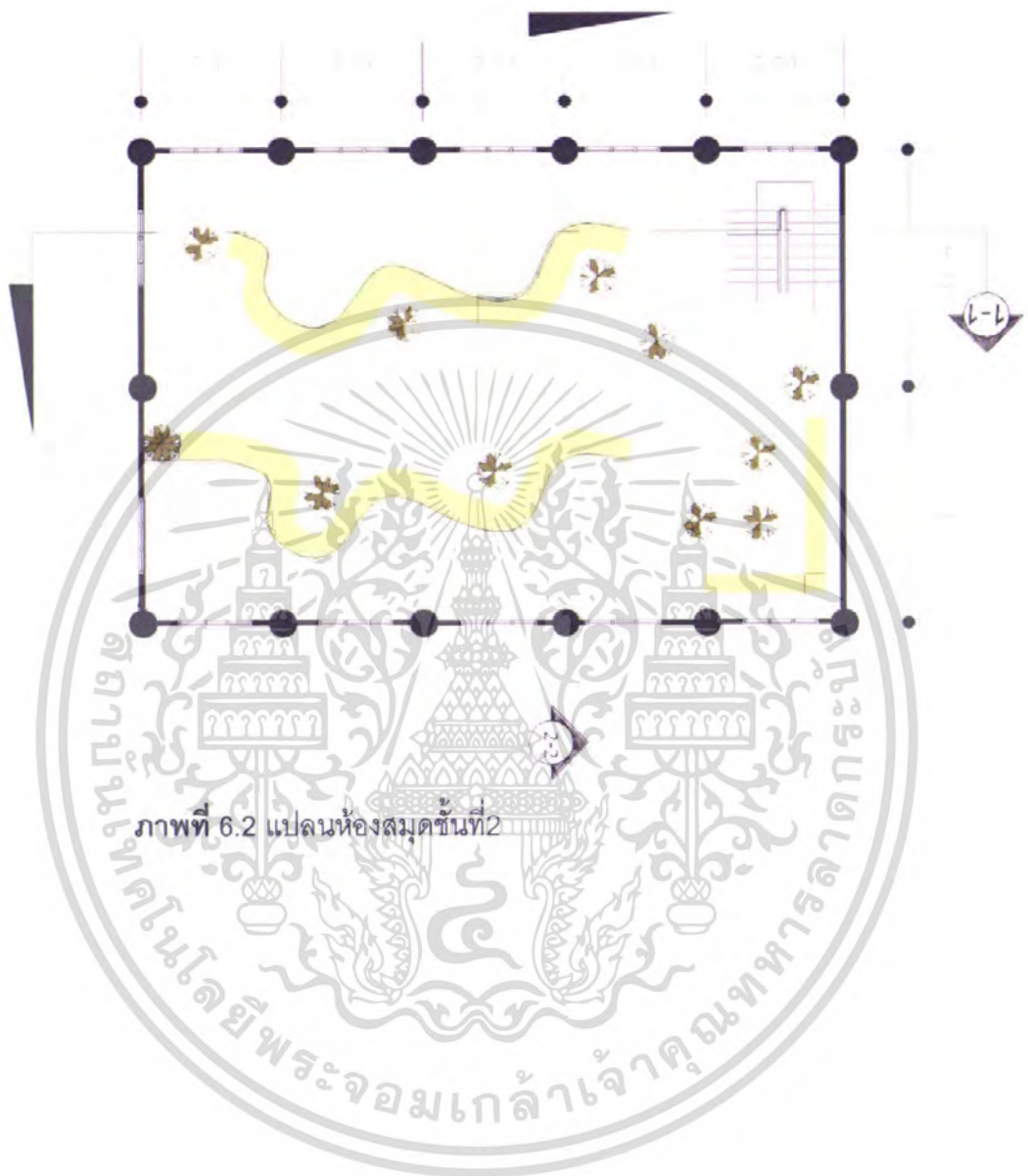
6.3.1.1 ความต้องการในการใช้พื้นที่ดิน

1.	อาคารของสมุด	240	ตารางเมตร
2.	พื้นที่เจียง	480	ตารางเมตร
3.	ศูนย์โฮมลิทเทอรัล	192	ตารางเมตร
4.	สถานที่ออกกำลังกาย	2000	ตารางเมตร

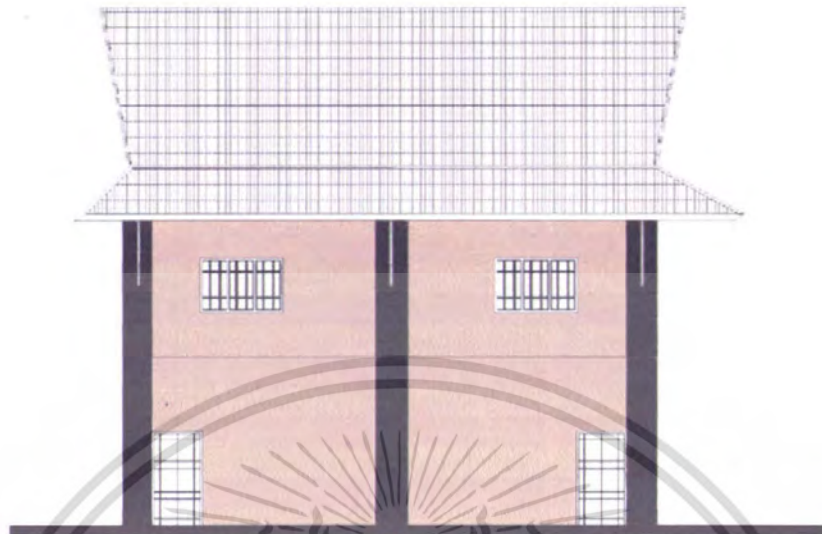
6.4 แนวทางการดำเนินงานตามแผนและผัง

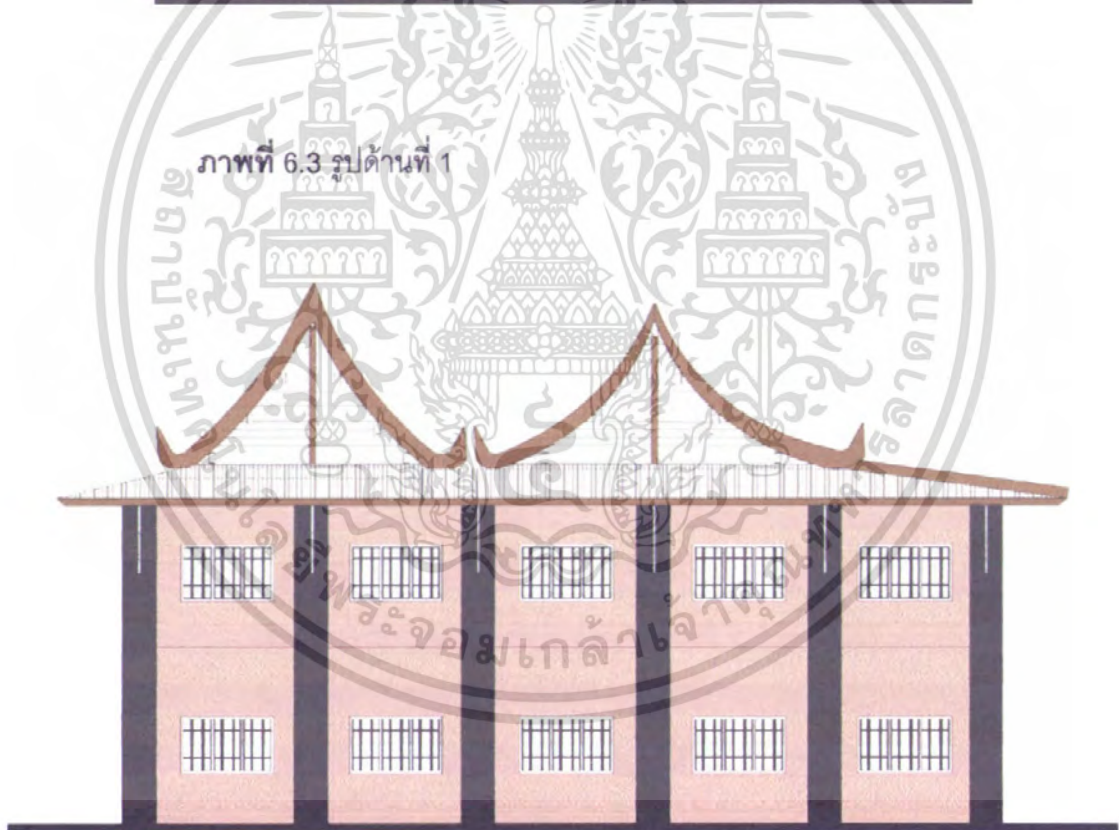
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

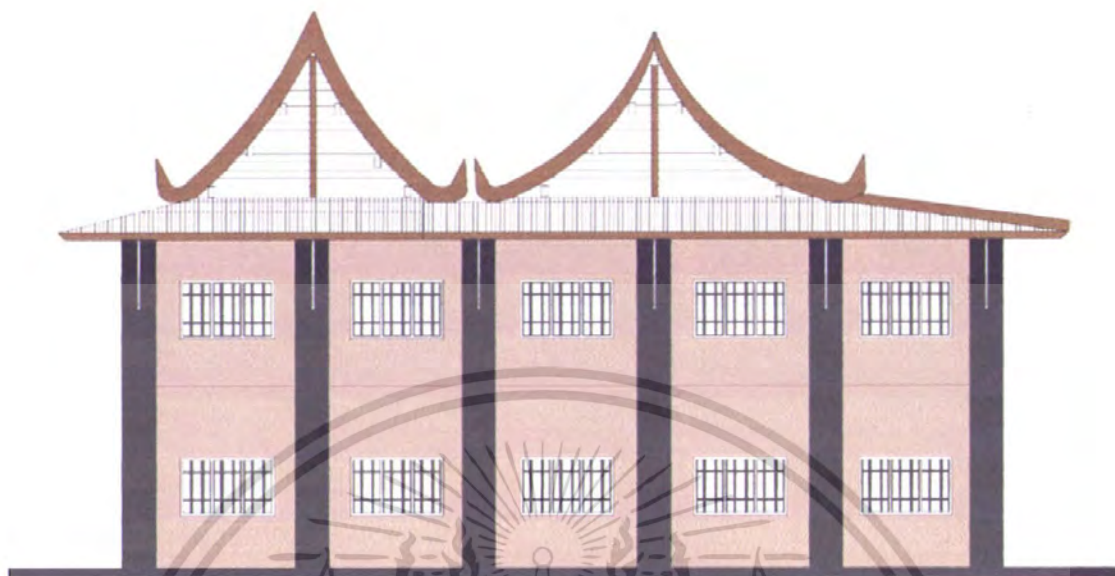

ภาพที่ 6.3 รูปด้านที่ 1

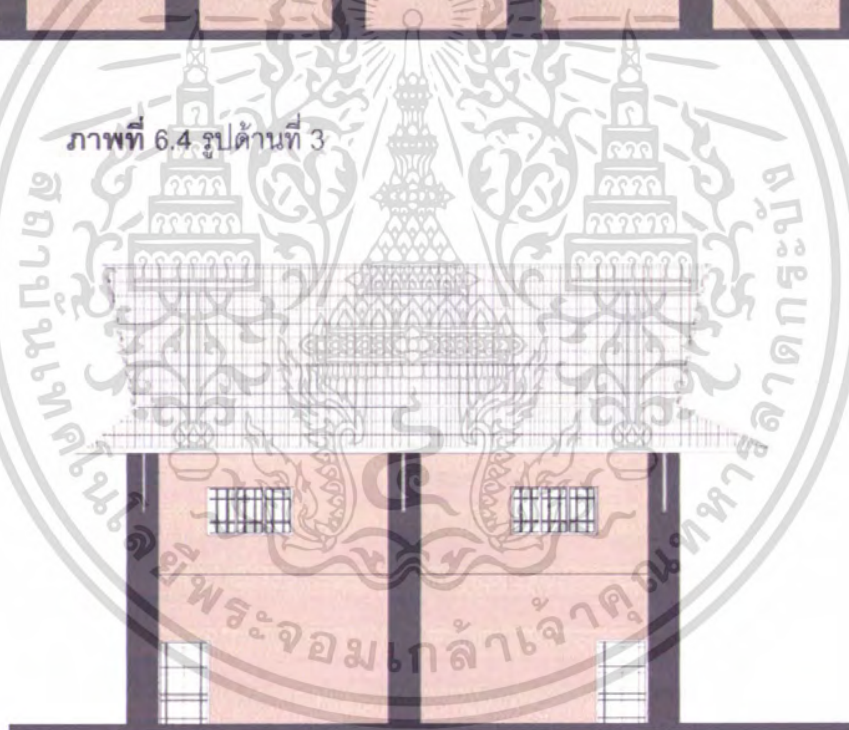

ภาพที่ 6.4 รูปด้านที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

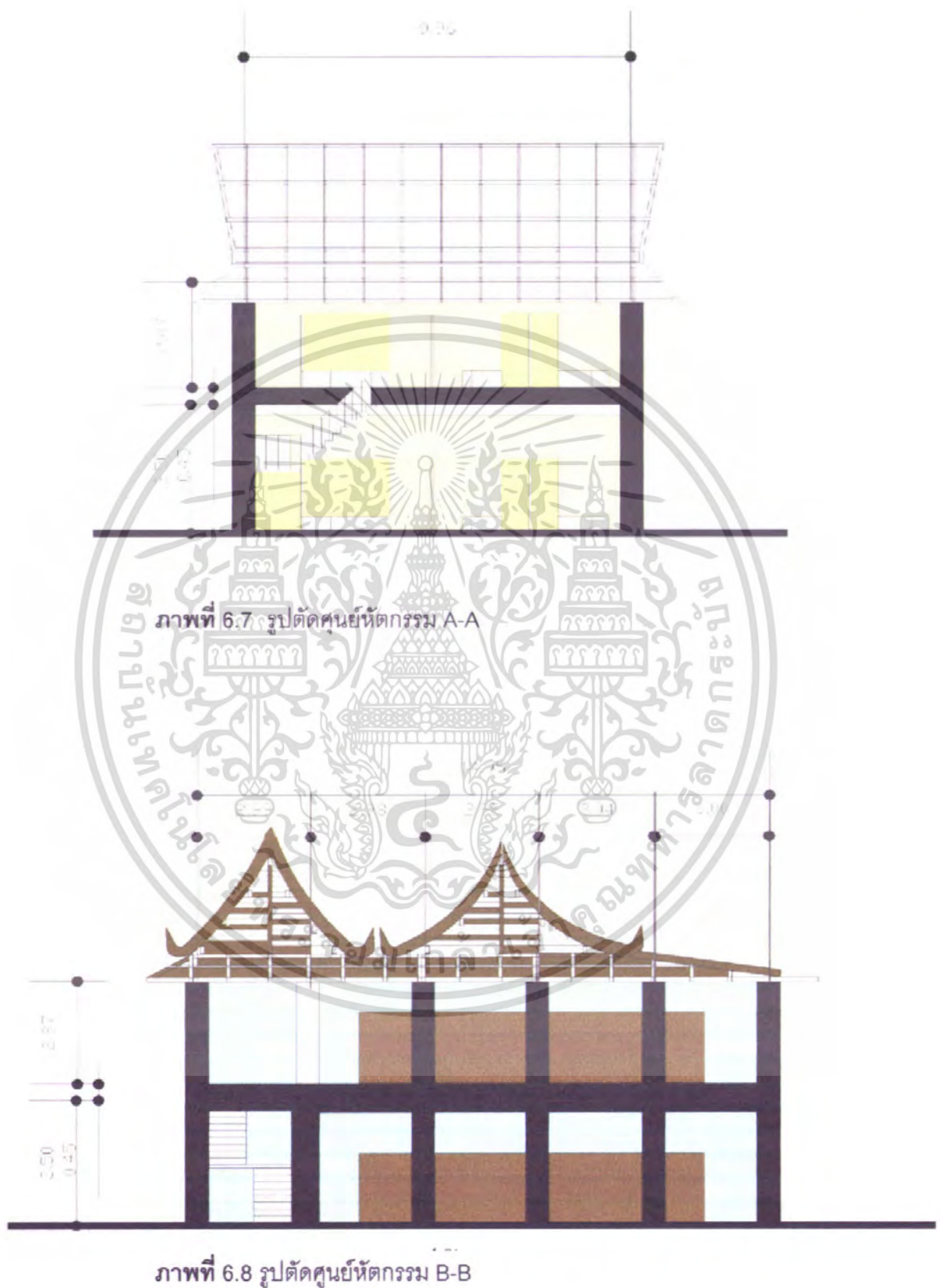

ภาพที่ 6.4 รูปด้านที่ 3

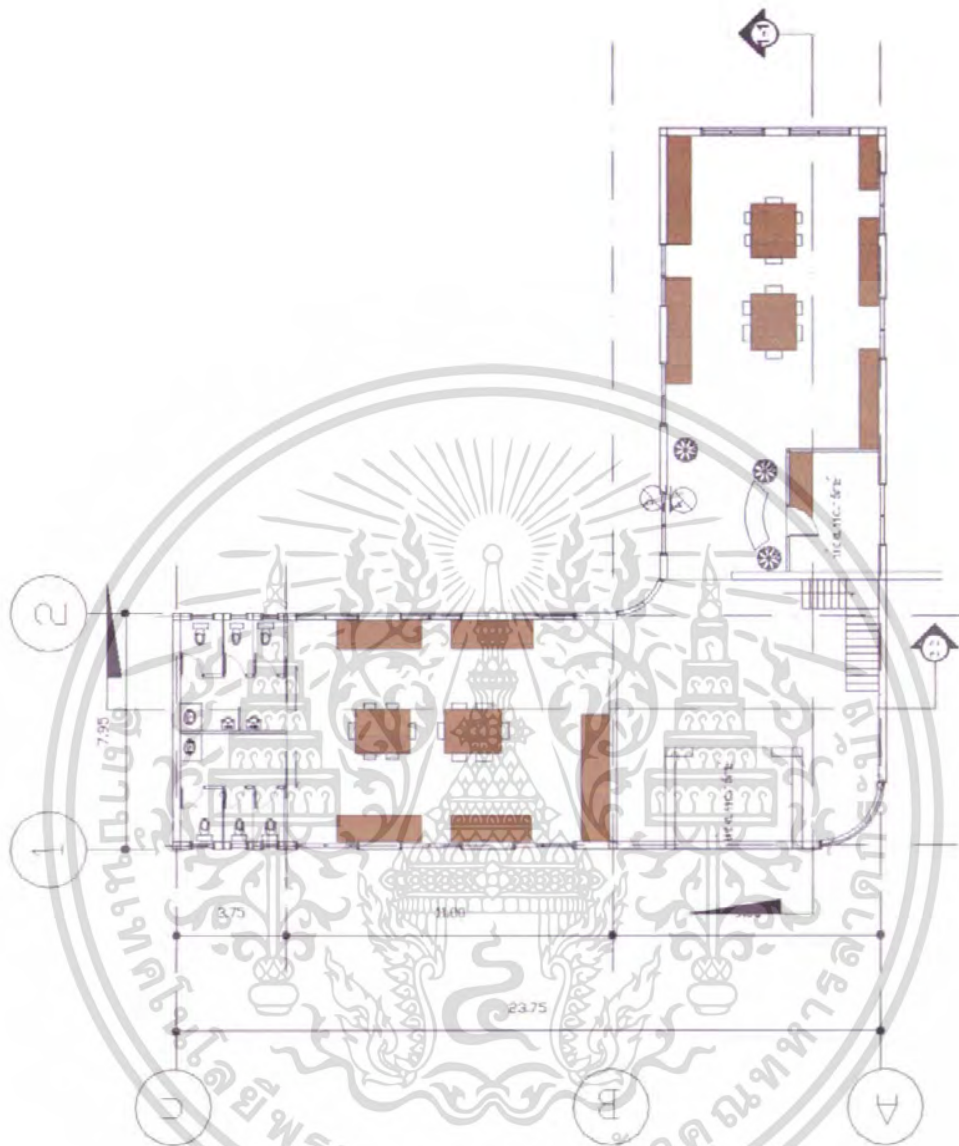

ภาพที่ 6.5 รูปด้านที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

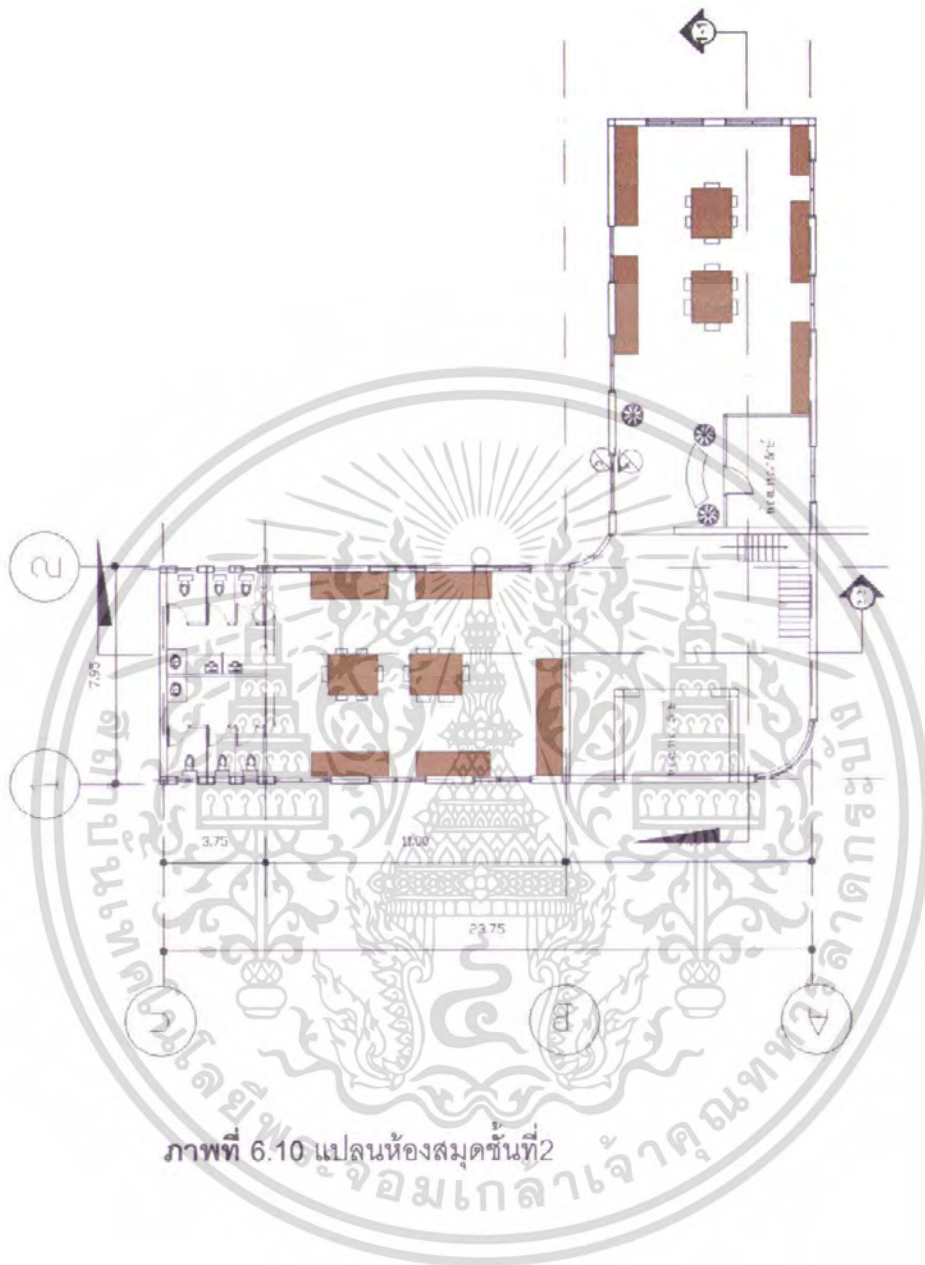

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

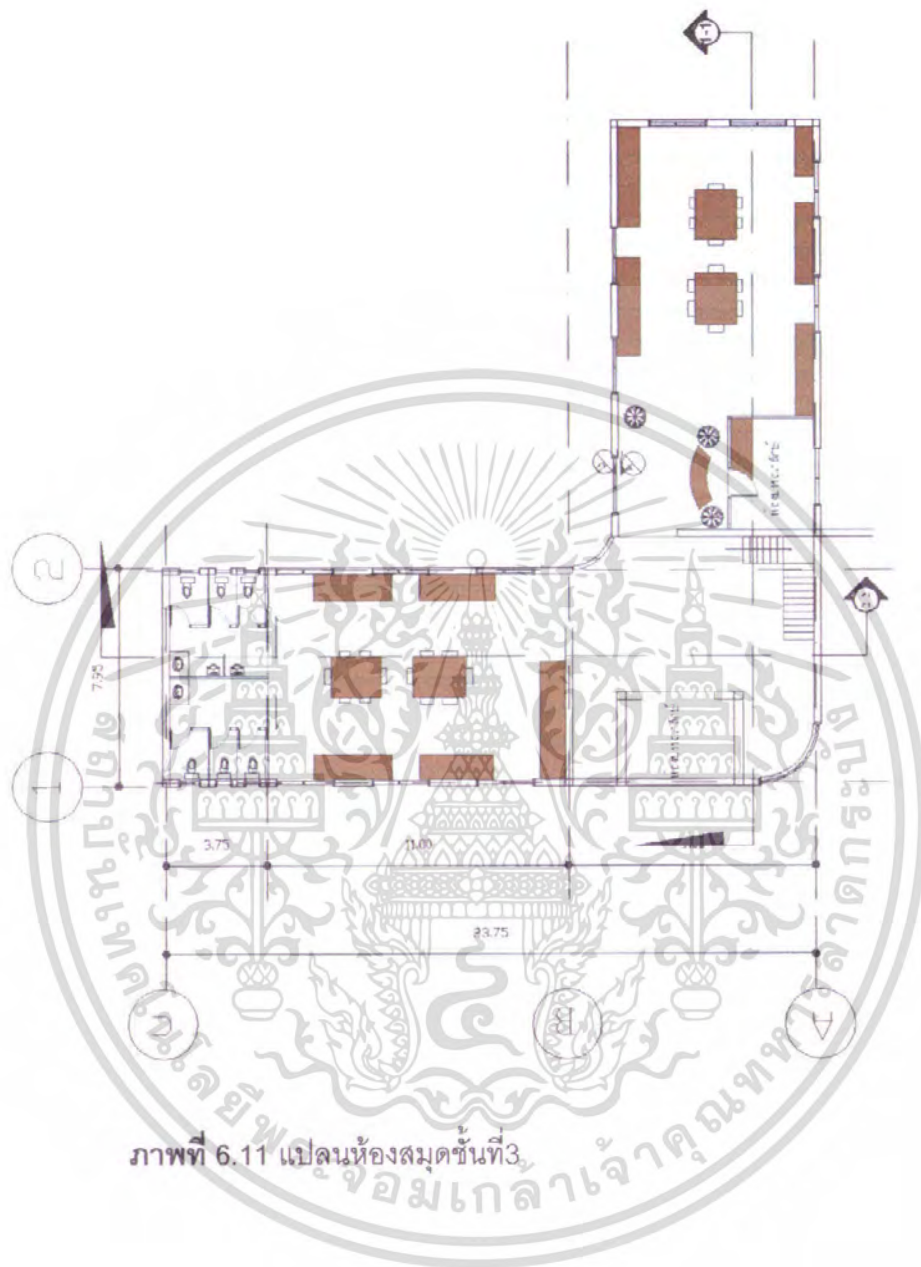

ภาพที่ 6.9 แพลนห้องสมุดชั้นที่ 1

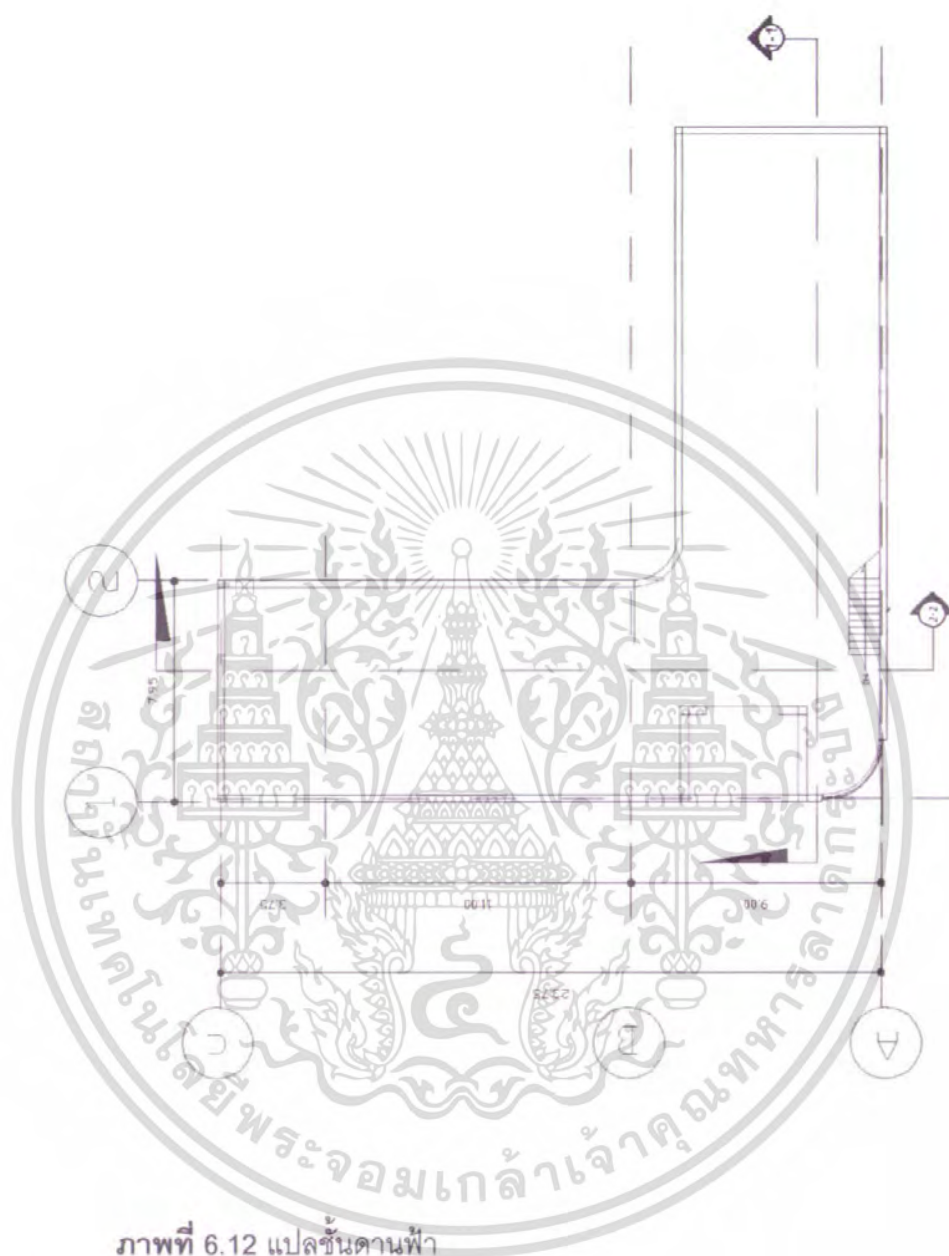
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

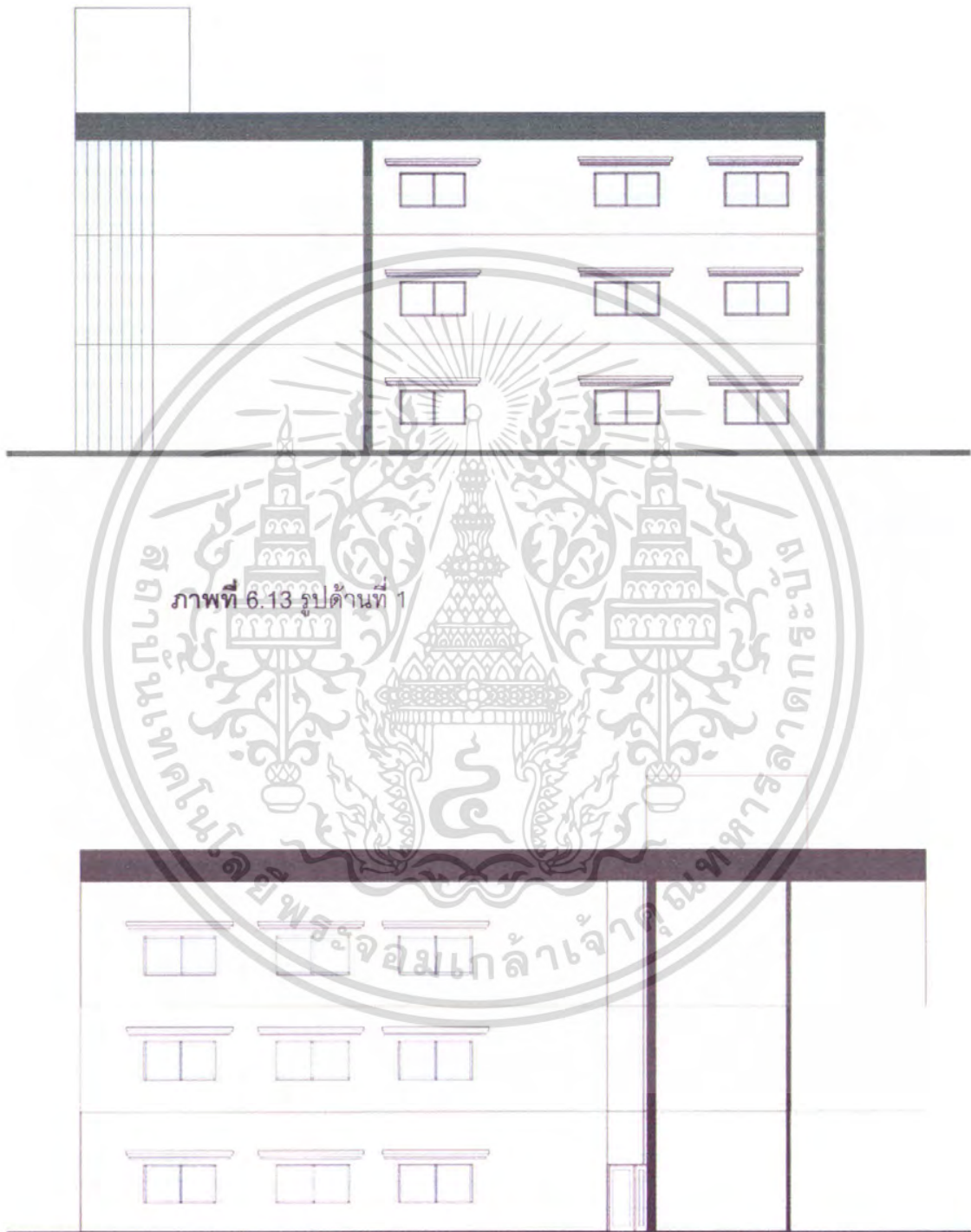

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

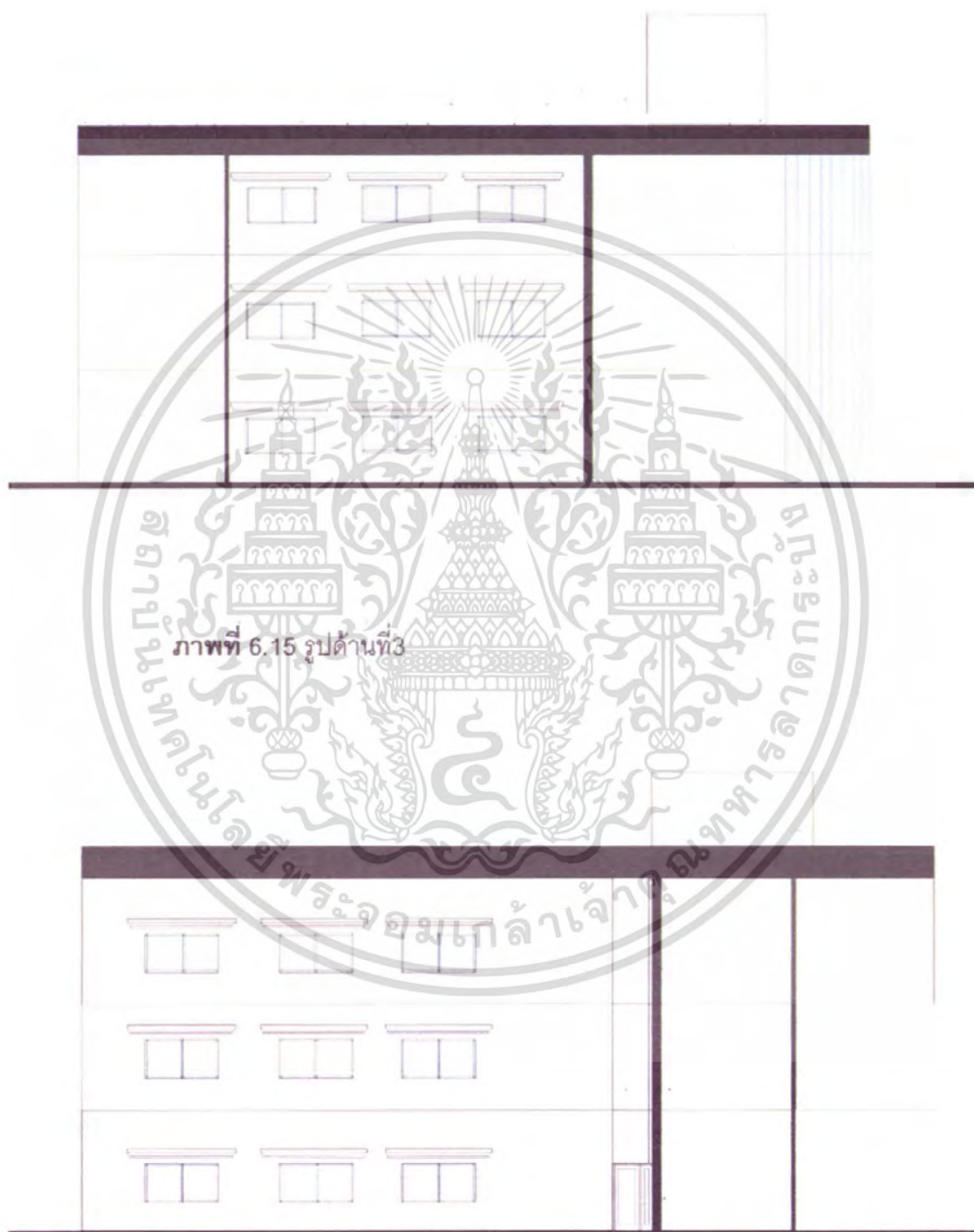
ภาพที่ 6.12 แปลชั้นดานฟ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

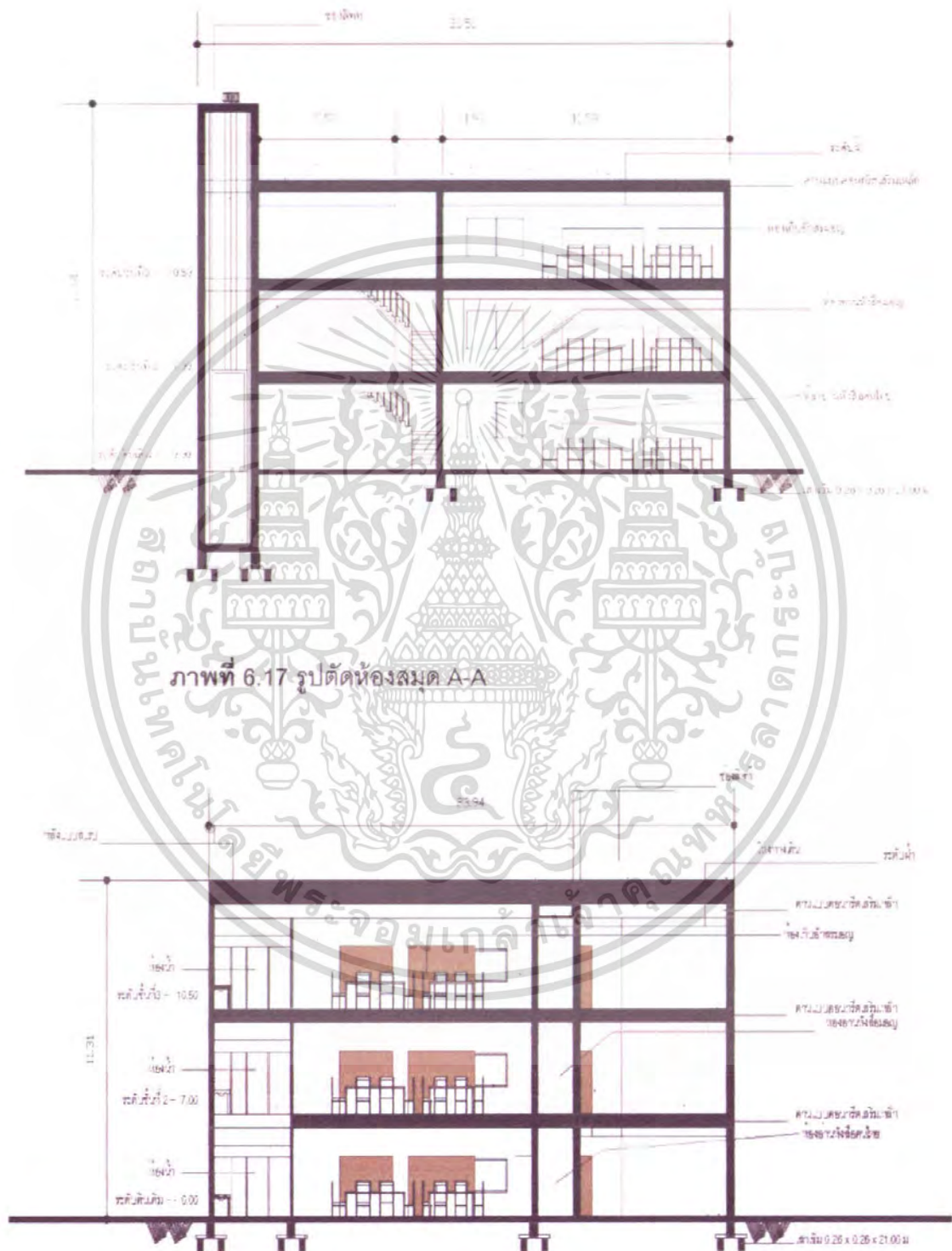
ภาพที่ 6.14 รูปด้านที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

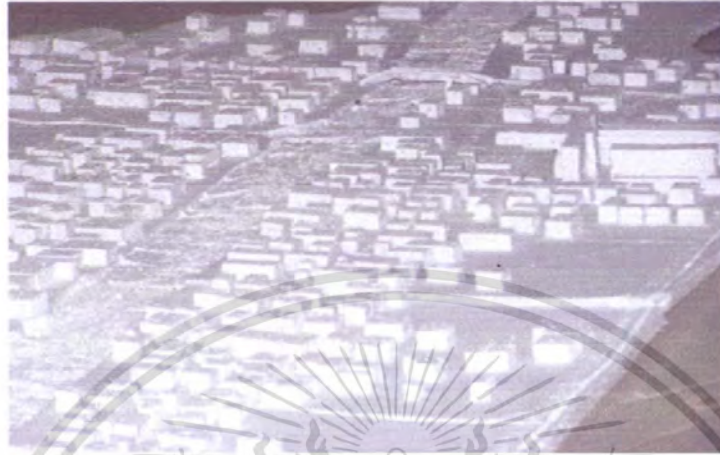
ภาพที่ 6.16 รูปด้านที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.18 รูปตัดห้องสมุด B-B

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.19 รูปแบบโมเดล

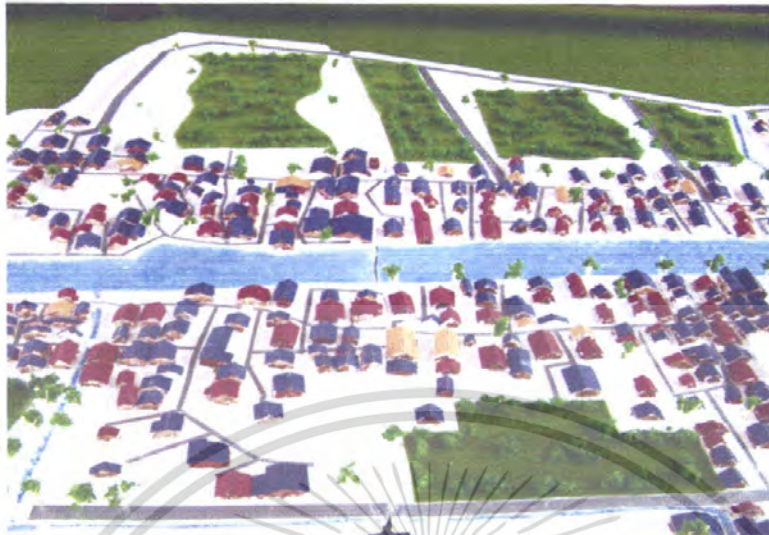

ภาพที่ 6.20 มุมมองที่ 1 ของโมเดล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.21 มุมมองที่ 2 ของโมเดล

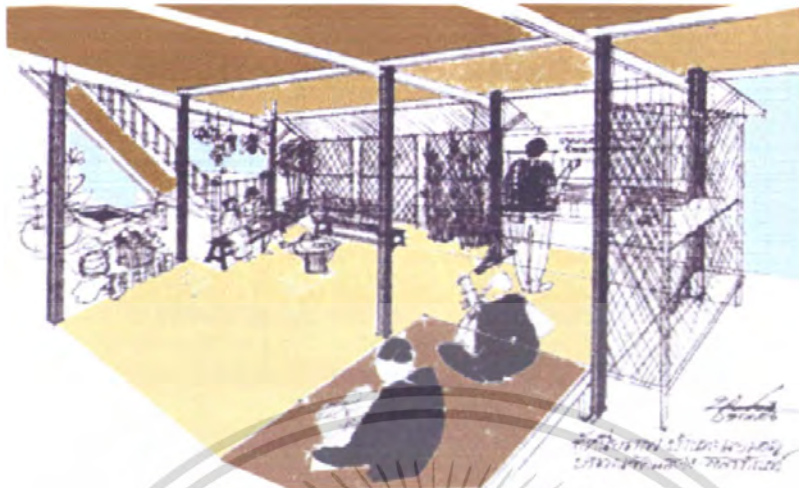

ภาพที่ 6.22 มุมมองที่ 3 ของโมเดล

ภาพที่ 6.23 ปรับภูมิทัศน์ริมคลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.24 มุมมองในตัวพิพิธภัณฑ์

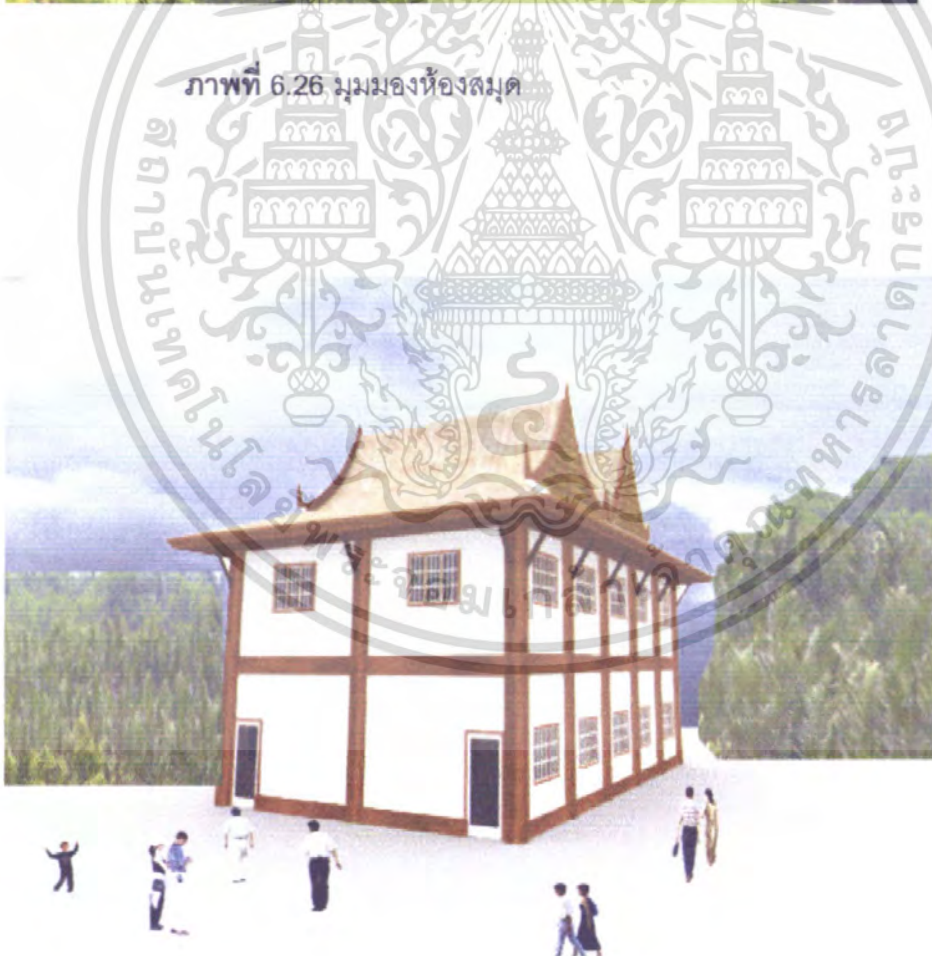

ภาพที่ 6.25 ลานออกกำลังกาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.26 มุมมองห้องสมุด

ภาพที่ 6.27 มุมมองศูนย์หัตถกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.28 มุมมองภายในศูนย์หัตถกรรม

ภาพที่ 6.29 มุมมองภายในห้องสมุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 7

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

7.1 สารสำคัญของการศึกษา

1. ได้ศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนมอญบางกระดี่
2. ได้ศึกษาอาคารบ้านเรือนของประชาชนในชุมชน
3. ได้เสนอแนวความคิดในการช่วยประชาชนแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในชุมชน
4. เมื่อศึกษาชุมชนแล้วก็พบว่ชุมชนมีปัญหาเกิดขึ้นเป็นอย่างมาก
5. ได้มีความรู้ความเข้าใจถึงสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชน
6. ประชาชนในชุมชนมีปัญหาในเรื่องของยาเสพติด
7. ประชาชนในชุมชนมีความขัดแย้งกันเองภายในชุมชน

7.2 ข้อเสนอแนะ

1. จัดสร้างอาคารศูนย์กิจกรรมเพื่อให้ประชาชนได้ฝึกฝนและแสดงฝีมือ
2. จัดสร้างลานนันทนาการเพื่อการพักผ่อนของประชาชนในชุมชน
3. จัดสร้างหอสมุดเพื่อเป็นสถานที่ศึกษาค้นคว้าของประชาชนและบุคคลที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับเรื่องประวัติศาสตร์มอญบางกระดี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนังสืออ้างอิง

สมาคมชาวมอญ **เรื่องความเชื่อชาวมอญ** สำนักพิมพ์สมาคมมอญแห่งประเทศไทย

จัดพิมพ์ปี 2545 ครั้งที่1. อ้างอิง หน้าที่ 1-10

สุภรณ์ โอเจริญ **เรื่องการอพยพของชาวมอญ** สำนักพิมพ์คุรุสภา จัดพิมพ์ปี 2540 พิมพ์ครั้งที่1.

อ้างอิง หน้าที่ 11-19

สำนักสถิติแห่งชาติ **เอกสารประกอบคำบรรยาย แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ**

สำนักพิมพ์กระทรวงสาธารณสุข ปีที่จัดพิมพ์ พ.ศ. 2549 อ้างอิง หน้าที่ 26-28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้จัดทำปริญญาบัตร

นาย เอกชัย ฐิติพิทักษ์ธรรม เกิดวันที่ 29 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2525 อายุ 25 ปี 11 เดือน
เป็นคนกรุงเทพมหานคร สถานที่ตั้ง บ้านเลขที่ 68/40 แขวง แสมดำ เขต บางขุนเทียน กทม. 15150
ถนนพระรามที่ 2 หมู่ 3 ซอย แสมดำ 21

ปีการศึกษา พ.ศ. 2537 จบการศึกษาระดับชั้น ประถมปีที่ 6 จากโรงเรียนบางขุนเทียน
ศึกษา

ปีการศึกษา พ.ศ. 2540 จบการศึกษาระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้นที่ โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบาง
ขุนเทียน

ปีการศึกษา พ.ศ. 2546 จบการศึกษาระดับชั้น ปวช. จากโรงเรียนโพลีเทคนิคพัฒนศึกษา
กรุงเทพฯ

ปีการศึกษา พ.ศ. 2548 จบการศึกษาระดับชั้น ปวส. จากวิทยาลัยเทคนิคราชสีห์ธรรม

ปีการศึกษา พ.ศ. 2550 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จาก สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า-
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้